

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA
ZA 2022. GODINU

Metal a.d. Gradiška

Banja Luka, februar 2023. godine

S A D R Ź A J

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	3
BILANS STANJA	5
BILANS USPJEHA.....	10
BILANS TOKOVA GOTOVINE	15
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	17
NAPOMENE UZ IZVJEŠTAJ	19-48

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima i Upravnom odboru Metal a.d. Gradiška

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Metal a.d. Gradiška (u daljem tekstu: Društvo) koji obuhvataju bilans stanja (izvještaj o finansijskom položaju) na dan 31. decembar 2022. godine, bilans uspjeha (izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu), izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine (izvještaj o tokovima gotovine) za godinu koja se završava na taj dan, i napomene uz finansijske izvještaje koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji daju istinit i objektivnan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijske pozicije Društva na dan 31.12.2022. godine i njegove finansijske uspješnosti i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srpskoj.

Skretanje pažnje

Kao što je objelodanjeno u napomeni 4.17, i drugim napomenama, uz finansijske izvještaje, poslovanje sa povezanim licima je značajno sa stanovišta prometa dobara i usluga. Budući da se značajan dio poslovanja obavlja preko povezanih lica, Društvo ima visok stepen izloženosti riziku tržišta, kao i poreskom riziku vezano za cijene isporuke dobara i izvršenih usluga.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku izvještaja koji je naslovljen *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo, u skladu sa *Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa zahtjevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini i u formiranju našeg mišljenja o njima, i mi nismo iznijeli izdvojeno mišljenje o ovim pitanjima. Osim pitanja o kojima je bilo riječi u pasusu Osnov za mišljenje i pasusu Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja, odlučili smo da ne postoje druga ključna pitanja revizije koja treba razmatrati u našem izvještaju.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

(nastavlja se)

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Društvo, ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je sticanje uvjeravanja u razumnoj mjeri o tome da finansijski izvještaji, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške, i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjeravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usljed kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i odražavamo profesionalni skepticizam tokom revizije: Mi takođe:

Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške, osmišljavanje i obavljanje revizorskih postupaka koji su odgovarajući za te rizike i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usljed greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.

Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koja su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Društva.

Vršimo procjenu primijenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.

Donosimo zaključak o adekvatnosti primjene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih dokaza, da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u svom izvještaju skrenemo pažnju na povezana objelodanjivanja u finansijskim izvještajima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se baziraju na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posljedicu da imaju da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.

Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izvještaja, uključujući objelodanjivanja, i da li su u finansijskim izvještajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

(nastavlja se)

(nastavak)

Saopštavamo licima ovlaštenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vrijeme revizije i značajne revizorske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlaštenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zatjevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavijestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gdje je to moguće, o povezanim mjerama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena licima ovlaštenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u izvještaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posljedice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Partner u angažovanju na reviziji na osnovu kog je sastavljen ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Srećko Vidović.

EF REVIZOR d. o. o.

Banja Luka, Gajeva broj 12

Datum: 27.02.2023. godine

Direktor
Nevenka Stanić, dipl. pravnik

Ovlašćeni revizor
Srećko Vidović

BILANS STANJA
(Izvještaj o finansijskom položaju)
na dan 31.12.2022. godine

u KM

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos na dan bilansa tekuće godine			Iznos na dan bilansa prethodne godine (početno stanje)
			Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto (4-5)	
1	2	3	4	5	6	7
	A K T I V A					
	(A) STALNA IMOVINA	001				
	(002+008+015+016+017+022+034)		39.434.524	29.488.608	9.945.916	10.653.561
01	I NEMATERIJALNA ULAGANJA (003 do 007)	002	309.978	288.948	21.030	11.023
010, dio 019	1. Ulaganja u razvoj	003	0	0	0	0
011, 013 dio 019	2. Koncesije, patenti, licence, softver i ostala prava	004	0	0	0	0
012, dio 019	3. Goodwill	005	0	0	0	0
014, dio 019	4. Ostala nematerijalna ulaganja	006	309.978	288.948	21.030	11.023
015, 016, dio 019	5. Avansi i nematerijalna ulaganja u pripremi	007	0	0	0	0
02	II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I INVESTICIONE NEKRETNINE (009 do 014)	008	35.460.776	27.175.580	8.285.196	8.949.389
020, dio 029	1. Zemljište	009	2.532.652	0	2.532.652	2.532.602
021, dio 029	2. Građevinski objekti	010	12.135.755	8.421.157	3.714.598	3.930.946
022, dio 029	3. Postrojenja i oprema	011	20.792.369	18.754.423	2.037.946	2.309.465
023, dio 029	4. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	012	0	0	0	0
024, dio 029	5. Ulaganje na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	013	0	0	0	0
025, 026, dio 029	6. Avansi i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	014	0	0	0	176.377
03	III INVESTICIONE NEKRETNINE	015	3.663.770	2.024.080	1.639.690	1.693.149
04	IV SREDSTVA UZETA U ZAKUP	016	0	0	0	0
05	V BIOLOŠKA SREDSTVA (018 do 021)	017	0	0	0	0
050, dio 059	1. Šume	018	0	0	0	0
051, dio 059	2. Višegodišnji zasadi	019	0	0	0	0
052, 053 dio 059	3. Osnovno stado i ostala biološka sredstva	020	0	0	0	0
055, 056 i dio 059	5. Avansi i biološka sredstva u pripremi	021	0	0	0	0
06	VI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	022	0	0	0	0
060, dio 069	1. Učešće u kapitalu zavisnih subjekata	023	0	0	0	0
061, dio 069	2. Učešće u kapitalu pridruženih subjekata i zajedničkih poduhvata	024	0	0	0	0
dio 06	3. Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti (026 do 029)	025	0	0	0	0
062, dio 069	3.1. Dugoročni krediti povezanim pravnim licima	026	0	0	0	0
063, dio 069	3.2. Dugoročni krediti u zemlji	027	0	0	0	0
064, dio 069	3.3. Dugoročni krediti u inostranstvu	028	0	0	0	0
065, dio 069	3.4. Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	029	0	0	0	0
dio 06	4. Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat (031+032)	030	0	0	0	0
066, dio 069	4.1. Vlasnički instrumenti	031	0	0	0	0
067, dio 069	4.2. Dužnički instrumenti	032	0	0	0	0
068, dio 069	5. Potraživanja po finansijskom lizingu	033	0	0	0	0
07 i 08	OSTALA DUGOROČNA SREDSTVA I RAZGRANIČENJA	034	0	0	0	0

09	(B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	035	0	0	0	0
	(V) TEKUĆA SREDSTVA (037+044)	036	6.403.908	291.454	6.112.454	7.306.122
10 do 15	I ZALIHE, STALNA SREDSTVA I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJEN (038 DO 043)	037	4.937.247	291.454	4.645.793	5.807.361
100 do 109	1. Zalihe materijala	038	2.727.596	291.454	2.436.142	2.812.473
110 do 119	2. Zalihe nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga	039	995.091	0	995.091	1.323.124
120 do 129	3. Zalihe gotovih proizvoda	040	1.143.610	0	1.143.610	1.581.997
130 do 139	4. Zalihe robe	041	0	0	0	3.074
140 do 149	5. Stalna sredstva i sredstva poslovanja koje se obustavlja	042	0	0	0	0
150 do 159	6. Dati avansi	043	70.950	0	70.950	86.693
	II KRATKOROČNA SREDSTVA IZUZEV ZALIHA I STALNIH SREDSTAVA NAMIJENJENIH PRODAJI (045+052+061+064+065)	044	1.466.661	0	1.466.661	1.498.761
	1. Kratkoročna potraživanja (046 do 051)	045	196.509	0	196.509	295.829
200, dio 209	1.1. Kupci - povezana pravna lica	046	0	0	0	207.114
201, 202, 203, dio 209	1.2. Kupci u zemlji	047	187.446	0	187.446	79.793
204, dio 209	1.3. Kupci iz inostranstva	048	786	0	786	394
grupa 21, osim 214	1.4. Potraživanja iz specifičnih poslova	049	0	0	0	0
grupa 22, osim 224	1.5. Ostala kratkoročna potraživanja	050	8.277	0	8.277	8.528
224	1.6. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	051	0	0	0	0
	2. Kratkoročni finansijski plasmani (053+058+059+060)	052	0	0	0	0
	2.1. Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti (054 do 057)	053	0	0	0	0
230, dio 238	a) Kratkoročni krediti povezanim pravnim licima	054	0	0	0	0
231, dio 238	b) Kratkoročni krediti u zemlji	055	0	0	0	0
232, dio 238	v) Kratkoročni krediti u inostranstvu	056	0	0	0	0
233, dio 238	g) Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	057	0	0	0	0
235 i 236	2.2. Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	058	0	0	0	0
234, 239	2.3. Potraživanje po finansijskom lizingu	059	0	0	0	0
214	2.4. Derivatna finansijska sredstva	060	0	0	0	0
24	3. Gotovinski ekvivalenti i gotovina (062+063)	061	994.094	0	994.094	710.363
240, dio 249	3.1. Gotovinski ekvivalenti	062	0	0	0	0
241 do 249	3.2. Gotovina	063	994.094	0	994.094	710.363
270 do 279	4. Porez na dodatu vrijednost	064	276.058	0	276.058	492.569
280 do 289	5. Aktivna vremenska razgraničenja	065	0	0	0	0
	(G) BILANSNA AKTIVA (001+035+036)	066	45.838.432	29.780.062	16.058.370	17.959.683
880 do 888	(D) VANBILANSNA AKTIVA	067	0	0	0	0

BILANS STANJA
(Izveštaj o finansijskom položaju)
na dan 31.12.2022. godine

u KM

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine (početno stanje)
1	2	3	4	5
	BILANSNA PASIVA			
	(A) KAPITAL (102-110+113-114+115+119+122-123+124-128+131)	101	11.179.587	10.444.390
29	I OSNOVNI KAPITAL (103+106+107+108+109)	102	857.645	857.645
300	1. Akcijski kapital (104+105)	103	857.645	857.645
	1.1. Akcijski kapital - obične akcije	104	857.645	857.645
	1.2. Akcijski kapital - povlašćene (prioritetne) akcije	105	0	0
302	2. Udjeli društva sa ograničenom odgovornošću	106	0	0
304	3. Ulozi	107	0	0
305	4. Državni kapital	108	0	0
309	5. Ostali osnovni kapital	109	0	0
31	II OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE I UPISANI NEUPLAĆENI KAPITAL (111+112)	110	0	0
310	1. Otkupljene sopstvene akcije i udjeli	111	0	0
311	2. Upisani neuplaćeni kapital	112	0	0
320	III EMISIONA PREMIJA	113	0	0
321	IV EMISIONI GUBITAK	114	0	0
dio 32	V REZERVE (116 do 118)	115	225.763	112.907
322	1. Zakonske rezerve	116	225.763	112.907
323	2. Statutarne rezerve	117	0	0
329	3. Ostale rezerve	118	0	0
dio 33	VI REVALORIZACIONE REZERVE (120+121)	119	4.348.223	4.817.210
330	1. Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja, opremu i nematerijalna sredstva	120	4.348.223	4.817.210
331 i 334	2. Ostale revalorizacione rezerve	121	0	0
332	VII POZITIVNI EFEKTI VREDNOVANJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI UKUPNI REZULTAT	122	0	0
333	VIII NEGATIVNI EFEKTI VREDNOVANJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI UKUPNI REZULTAT	123	0	0
34	IX NERASPOREĐENA DOBIT (125 do127)	124	5.747.956	4.656.628
340 ili 342	1. Neraspoređena dobit iz ranijih godina / Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima ranijih godina	125	4.543.772	2.399.515
341 ili 343	2. Neraspoređena dobit tekuće godine / Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima tekuće godine	126	1.204.184	2.257.113
344	3. Neto prihod od samostalne djelatnosti	127	0	0
35	X GUBITAK (129 + 130)	128	0	0
350 ili 352	1. Gubitak ranijih godina/Višak rashoda nad prihodima ranijih godina	129	0	0
351 ili 353	2. Gubitak tekuće godine/Višak rashoda nad prihodima tekuće godine	130	0	0
	XI UČEŠĆA BEZ PRAVA KONTROLE	131	0	0
	(B) DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (133+137+145)	132	54.969	61.956
dio 40	I DUGOROČNA REZERVISANJA (134 DO 136)	133	54.969	61.956
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	134	0	0
404	2. Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	135	54.969	61.956
401, 402, 403, dio 409	3. Ostala dugoročna rezervisanja	136	0	0

	II DUGOROČNE OBAVEZE (138 do 144)	137	0	0
411	1. Obaveze prema povezanim pravnim licima	138	0	0
413	2. Dugoročni krediti u zemlji	139	0	0
414	3. Dugoročni krediti u inostranstvu	140	0	0
412	4. Obaveze po emitovanim dužničkim instrumentima	141	0	0
415, 416	5. Dugoročne obaveze po lizingu	142	0	0
418	6. Ostale dugoročne finansijske obaveze po amortizovanoj vrijednosti	143	0	0
dio 409, 410, 419	7. Ostale dugoročne obaveze, uključujući razgraničenja	144	0	0
408	III RAZGRANIČENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	145	0	0
407	(V) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	146	24.079	8.205
42 do 49	(G) KRATKOROČNE OBAVEZE I KRATKOROČNA REZERVISANJA (148+155+161+157+158+159+160+161+162+163+164+165+166+167+168)	147	4.799.735	7.445.133
42	1. Kratkoročne finansijske obaveze (149 do 154)	148	0	0
420	1.1. Kratkoročne finansijske obaveze prema povezanim pravnim licima	149	0	0
421 do 424	1.2. Kratkoročni krediti i obaveze po emitovanim kratkoročnim hartijama od vrijednosti	150	0	0
425 i 426	1.3. Kratkoročne obaveze po lizingu	151	0	0
427	1.4. Kratkoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	152	0	0
428	1.5. Derivatne finansijske obaveze	153	0	0
429	1.6. Ostale obaveze po amortizovanoj vrijednosti	154	0	0
43	2. Obaveze iz poslovanja (156 do 160)	155	4.551.428	7.207.380
430 i 436	2.1. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	156	0	69
431	2.2. Dobavljači - povezana pravna lica	157	1.749.108	2.964.838
432, 433 i 434	2.3. Dobavljači u zemlji	158	490.872	708.853
435	2.4. Dobavljači iz inostranstva	159	2.311.448	3.533.620
437, 439	2.5. Ostale obaveze iz poslovanja	160	0	0
440 do 449	3. Obaveze iz specifičnih poslova	161	0	0
450 do 458	4. Obaveze za plate i naknade plata	162	123.022	121.422
460 do 468	5. Druge obaveze	163	72.160	9.352
470 do 479	6. Porez na dodatu vrijednost	164	173	133
48, osim 481	7. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	165	52.952	106.846
481	8. Obaveze za porez na dobitak	166	0	0
49, osim 496	9. Kratkoročna razgraničenja	167	0	0
496	10. Kratkoročna rezervisanja	168	0	0
	(D) POSLOVNA PASIVA (101+132+146+147)	169	16.058.370	17.959.683
890 do 898	(Đ) VANBILANSNA PASIVA	170	0	0

BILANS USPJEHA
(Izveštaj o ukupnom rezultatu u periodu)
od 01.01. do 31.12.2022. godine

u KM

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	(A) POSLOVNI PRIHODI I RASHODI	201	23.696.856	24.919.395
	I POSLOVNI PRIHODI (202+206+210+214-215+216-217+218)	202	243.187	354.371
60	1. Prihodi od prodaje robe (203 do 205)	203	120.978	241.849
600, dio 605	a) Prihodi od prodaje robe povezanim pravnim licima	203	120.978	241.849
601, 602, 603, dio 605	b) Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	204	20.460	61.937
604, dio 605	v) Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	205	101.749	50.585
61	2. Prihodi od prodaje proizvoda (207 do 209)	206	23.500.555	22.291.172
610, dio 615	a) Prihodi od prodaje proizvoda povezanim pravnim licima	207	168.683	270.914
611, 612, 613, dio 615	b) Prihodi od prodaje proizvoda na domaćem tržištu	208	3.055.192	1.936.846
614, dio 615	v) Prihodi od prodaje proizvoda na inostranom tržištu	209	20.276.680	20.083.412
62	3. Prihodi od pruženih usluga (211 do 213)	210	526.225	606.602
620, dio 625	a) Prihodi od pruženih usluga povezanim licima	211	2.621	2.054
621, 622, 623, dio 625	b) Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu	212	2.943	
624, dio 625	v) Prihodi od pruženih usluga na inostranom tržištu	213	520.661	604.548
630	4. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	214	0	1.451.787
631	5. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	215	766.419	0
640 i 641	6. Povećanje vrijednosti investicionih nekretnina i bioloških sredstava koja se ne amortizuju	216	0	0
642 i 643	7. Smanjenje vrijednosti investicionih nekretnina i bioloških sredstava koja se ne amortizuju	217	0	0
650 do 659	8. Ostali poslovni prihodi	218	193.308	215.463
	II POSLOVNI RASHODI (220+221+222+223+226+227+234+235+236)	219	24.872.897	24.375.817
500 do 502	1. Nabavna vrijednost prodane robe	220	208.926	308.435
510 do 512	2. Troškovi materijala	221	20.808.535	20.047.545
513	3. Troškovi goriva i energije	222	411.088	352.386
52	4. Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja (224+225)	223	1.822.802	1.788.896
520 i 523	a) Troškovi bruto plata i bruto naknada plata	224	1.656.597	1.639.497
524 do 529	b) Troškovi ostalih ličnih primanja	225	166.205	149.399
530 do 539	5. Troškovi proizvodnih usluga	226	515.777	610.532
54	6. Troškovi amortizacije i rezervisanja (228+233)	227	751.974	925.340
540	6.1. Troškovi amortizacije (229 do 232)	228	747.994	918.260
dio 540	a) Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	229	690.701	797.768
dio 540	b) Amortizacija investicionih nekretnina	230	53.460	108.621
dio 540	v) Amortizacija sredstava uzetih u zakup	231	0	0
dio 540	g) Amortizacija ostalih sredstava	232	3.834	11.871
541	6.2. Troškovi rezervisanja	233	3.980	7.080
55, osim 555 i 556	7. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	234	267.575	255.418
555	8. Troškovi poreza	235	84.593	85.655
556	9. Troškovi doprinosa	236	1.626	1.610
	(B) POSLOVNI DOBITAK (201-219)	237	0	543.578
	(V) POSLOVNI GUBITAK (219-201)	238	1.176.041	0
66	(G) FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI	239	85	47
	I FINANSIJSKI PRIHODI (240 do 243)			

660, 661	1. Prihodi od kamata	240	85	47
662	2. Pozitivne kursne razlike	241	0	0
663	3. Prihodi od efekata valutne klauzule	242	0	0
669	4. Ostali finansijski prihodi	243	0	0
56	II FINANSIJSKI RASHODI (245 do 248)	244	0	39.796
560, 561	1. Rashodi kamata	245	0	39.796
562	2. Negativne kursne razlike	246	0	0
563	3. Rashodi po osnovu valutne klauzule	247	0	0
569	4. Ostali finansijski rashodi	248	0	0
	(D) DOBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI (237+239-244) ili (239-244-238)	249	0	503.829
	(D) GUBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI (238+244-239) ili (244-239-237)	250	1.175.956	0
67	(E) OSTALI DOBICI I GUBICI I OSTALI PRIHODI I DOBICI (252 do 260)	251	1.934.068	1.204.338
670, 570 neto prikaz	1. Neto dobiti po osnovu prodaje nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme	252	26.255	0
671, 571 neto prikaz	2. Neto dobiti po osnovu prodaje investicionih nekretnina	253	0	0
672, 572 neto prikaz	3. Neto dobiti po osnovu prodaje bioloških sredstava	254	0	0
673, 573 neto prikaz	4. Neto dobiti po osnovu prodaje stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	255	0	0
674, 574 neto prikaz	5. Neto dobiti po osnovu prodaje finansijskih sredstava i ulaganja u povezana lica	256	0	0
675, 575 neto prikaz	6. Neto dobiti po osnovu prodaje materijala	257	0	0
676	7. Viškovi, izuzimajući viškove zaliha učinaka	258	429	0
677, 679	8. Ostali prihodi i dobiti	259	1.907.384	1.204.338
678, 577	9. Neto dobiti od derivativnih finansijskih instrumenata	260	0	0
57	II OSTALI RASHODI I GUBICI (262 do 270)	261	2.124	34.837
570, 670 neto prikaz	1. Neto gubici po osnovu prodaje nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme	262	0	29.069
571, 671 neto prikaz	2. Neto gubici po osnovu prodaje investicionih nekretnina	263	0	0
572, 672 neto prikaz	3. Neto gubici po osnovu prodaje bioloških sredstava	264	0	0
573, 673 neto prikaz	4. Neto gubici po osnovu prodaje stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	265	0	0
574, 674 neto prikaz	5. Neto gubici po osnovu prodaje finansijskih sredstava i ulaganja u povezana lica	266	0	0
575, 675 neto prikaz	6. Neto gubici po osnovu prodaje materijala	267	0	0
576	7. Manjkovi	268	0	0
577, 678 neto prikaz	8. Neto gubici od derivativnih finansijskih instrumenata	269	0	0
578, 579	9. Ostali rashodi i gubici	270	2.124	5.768
	(Ž) DOBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (251-261)	271	1.931.944	1.169.501
	(Z) GUBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (261-251)	272	0	0
68	(I) PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE I PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (274 + 281)	273	0	0
dio 68	1. Neto dobiti od usklađivanja imovine (osim finansijske) (275 do 280)	274	0	0
680, 580 neto prikaz	1.1. Neto dobiti od umanjenja ranije priznatih gubitaka usljed obezvređenja nematerijalnih sredstava	275	0	0
681, 581 neto prikaz	1.2. Neto dobiti od umanjenja ranije priznatih gubitaka usljed obezvređenja nekretnina, postrojenja i opreme	276	0	0
682, 582 neto prikaz	1.3. Neto dobiti od umanjenja ranije priznatih gubitaka usljed obezvređenja investicionih nekretnina koje se vrednuju po nabavnoj vrijednosti	277	0	0
683, 583 neto prikaz	1.4. Neto dobiti od umanjenja ranije priznatih gubitaka usljed obezvređenja bioloških sredstava koja se vrednuju po nabavnoj vrijednosti	278	0	0
685, 585 neto prikaz	1.5. Neto dobiti od usklađivanja vrijednosti zaliha materijala i robe	279	0	0

688, dio 689, 588, dio 589neto prikaz	1.6. Neto dobiti od usklađivanja vrijednost stalnih sredstava namijenjenih prodaji, sredstava poslovanja koje se obustavlja i ostalih nefinansijskih sredstava	280		0	0
dio 68	2. Neto dobiti od usklađivanja vrijednosti finansijskih sredstava (282 do 285)	281		0	0
684, 584 neto prikaz	2.1 Neto dobiti od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih sredstava	282		0	0
686, 585 neto prikaz	2.2 Neto dobiti od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih finansijskih sredstava (osim potraživanja od kupaca)	283		0	0
687, 587 neto prikaz	2.3 Neto dobiti od umanjenja ranije priznatih kreditnih gubitaka usljed obezvrjeđenja potraživanja od kupaca	284		0	0
dio 689, dio 589 neto prikaz	2.4 Neto dobiti od usklađivanja vrijednosti ostalih finansijskih sredstava	285		0	0
58	II RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (287 + 294)	286		0	44.094
0	1. Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine (osim finansijske) (288 do 293)	287		0	44.094
580, 680	1.1. Neto gubici po osnovu obezvrjeđenja nematerijalnih sredstava	288		0	0
581, 681 neto prikaz	1.2. Neto gubici po osnovu obezvrjeđenja nekretnina, postrojenja i opreme	289		0	44.094
582, 682	1.3. Neto gubici po osnovu obezvrjeđenja investicionih nekretnina koje se vrednuju po nabavnoj vrijednosti	290		0	0
583, 683	1.4. Neto gubici po osnovu obezvrjeđenja bioloških sredstva koje se vrednuju po nabavnoj vrijednosti	291		0	0
585, 685 neto prikaz	1.5. Neto gubici od usklađivanja vrijednosti zaliha materijala i robe	292		0	0
588, dio 589, 688, dio 689	1.6. Neto gubici od usklađivanja vrijednosti stalnih sredstava namijenjenih prodaji, sredstava poslovanja koje se obustavlja i ostalih nefinansijskih sredstava	293		0	0
0	2. Gubici od usklađivanja vrijednosti finansijskih sredstava (295 do 298)	294		0	0
584, 684	2.1 Neto gubici od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih sredstava	295		0	0
586, 686	2.2 Neto gubici od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih finansijskih sredstava (osim potraživanja od kupaca)	296		0	0
587, 687 neto prikaz	2.3 Neto gubici od usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca	297		0	0
dio 589, dio 689neto prikaz	2.4 Neto gubici od usklađivanja vrijednosti ostalih finansijskih sredstava	298		0	0
	(J) DOBITAK PO OSNOVU VRIJEDNOSTI USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (273-286)	299		0	0
	(K) GUBITAK PO OSNOVU VRIJEDNOSTI USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (286-273)	300		0	44.094
690 i 691	(L) Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	301		0	215
590 i 591	(Lj) Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	302		3.158	2.736
	Udio u dobiti pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela	303			
	Udio u gubitku pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela	304			
	UKUPNI PRIHODI (201+239+251+273+301+303)	305	25.631.009		26.123.995
	UKUPNI RASHODI (219+244+261+286+302+304)	306	24.878.179		24.497.280
	(M) DOBIT I GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	307			
	1. Dobit prije oporezivanja (305 – 306)		752.830		1.626.715
	2. Gubitak prije oporezivanja (306 – 305)	308	0		0
	(N) TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT				
721	1. Poreski rashodi perioda	309	1.759		9.779
	2. Odloženi poreski rashodi (311 + 312)	310	15.874		0
722	2.1 Efekat smanjenja odloženih poreskih sredstava	311	15.874		
724	2.2 Efekat povećanja odloženih poreskih obaveza	312			
	3. Odloženi poreski prihodi (314 + 315)	313	0		43.837
723	3.1 Efekat povećanja odloženih poreskih sredstava	314			43.837
725	3.2 Efekat smanjenja odloženih poreskih obaveza	315			
	(Nj) NETO DOBIT I NETO GUBITAK PERIOD				
	1. Neto dobit tekuće godine (307-309-310+313)>0 i 307>0 ili (313-308-309-310)>0 i 308>0	316	735.197		1.660.773

	2. Neto gubitak tekuće godine (308+309+310-313)>0 i 308>0 ili (309+310-307-313)>0 i 307>0	317	0	0
726	(O) Međuidivende i drugi vidovi raspodjele dobitka u toku perioda	318		
	Dio neto dobiti/gubitka koji pripada većinskim vlasnicima	319		
	Dio neto dobiti/gubitka koji pripada manjinskim vlasnicima	320		
	Obična zarada po akciji	321		
	Razrijeđena zarada po akciji	322		
	Prosječan broj zaposlenih po osnovu časova rada	323	90	100
	Prosječan broj zaposlenih po osnovu stanja na kraju mjeseca	324	89	97

IZVJEŠTAJ
o ostalim dobitima i gubicima u periodu
od 01.01. do 31.12.2022. godine

u KM

Oznaka pozicije	POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	(A) NETO DOBITAK ILI NETO GUBITAK PERIODA	400	735.197	1.660.773
	1. Stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha (±402+403±404±405-406+407)	401	0	0
Promjena na 332 i 333	1.1 Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat	402	0	0
Promjena na 331	1.2 Efekti proistekli iz transakcija zaštite ("hedging")	403	0	0
	1.3 Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela	404	0	0
	1.4 Dobici ili gubici po osnovu konverzije finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	405	0	0
Promjena na 339, dio	1.5 Ostale stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha	406	0	0
	1.6 Odloženi porez na dobit koji se odnosi na ove stavke	407	0	0
	2. Stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha (± 409± 410 ± 411 ± 412 ± 413 ± 414)	408	468.987	596.340
Promjena na 330	2.1 Revalorizacija nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine	409	468.987	596.340
Promjena na 332 i 333	2.2 Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti vlasničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat	410	0	0
Promjena na 339, dio	2.3 Aktuarski dobiti/(gubici) od planova definisanih primanja	411	0	0
	2.4 Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela	412	0	0
Promjena na 339, dio	2.5 Ostale stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha	413	0	0
	2.6 Odloženi porez na dobit koji se odnosi na ove stavke	414	0	0
	(B) OSTALA DOBIT/GUBITAK U PERIODU (± 401 ± 408)	415	468.987	596.340
	(V) UKUPNA DOBIT / (GUBITAK) (400± 415)	416	1.204.184	2.257.113
	Dio ukupne dobiti/gubitka koji pripada većinskim vlasnicima	417	0	0
	Dio ukupne dobiti/gubitka koji pripada manjinskim vlasnicima	418		

BILANS TOKOVA GOTOVINE
u periodu od 01.01. do 31.12.2022. godine

u KM

POZICIJA	Oznaka AOP-a	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
(A) TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	501	28.439.211	26.979.843
I Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (502 do 505)			
1. Prilivi od kupaca i primljeni avansi u zemlji	502	3.883.699	2.708.448
2. Prilivi od kupaca i primljeni avansi u inostranstvu	503	21.286.486	21.232.778
3. Prilivi od premija, subvencija, dotacija i slično	504	22.858	36.431
4. Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	505	3.246.168	3.002.186
II Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (507 do 512)	506	28.141.471	25.755.806
1. Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi u zemlji	507	22.962.791	18.621.133
2. Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi u inostranstvu	508	2.755.352	4.634.879
3. Odlivi po osnovu plaćenih kamata	509	0	35.467
4. Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	510	1.776.952	1.748.349
5. Odlivi po osnovu poreza na dobit	511	0	0
6. Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	512	646.376	715.978
III Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (501-505)	513	297.740	1.224.037
IV Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (505-501)	514	0	0
(B) TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA	515	48.181	30.238
I Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (516 do 530)			
1. Prilivi gotovine po osnovu prodaje akcija i udjela zavisnih i pridruženih društava i zajedničkih poduhvata	516	0	0
2. Prilivi po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	517	48.096	30.191
3. Prilivi po osnovu prodaje investicionih nekretnina	518	0	0
4. Prilivi po osnovu prodaje bioloških sredstava	519	0	0
5. Prilivi po osnovu prodaje nematerijalnih sredstava	520	0	0
6. Prilivi po osnovu prodaje stalnih sredstava namijenjenih prodaji	521	0	0
7. Prilivi od finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	522	0	0
8. Prilivi od finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	523	0	0
9. Prilivi od ostalih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti	524	0	0
10. Prilivi po osnovu lizinga (glavnica)	525	0	0
11. Prilivi po osnovu lizinga (kamata)	526	0	0
12. Prilivi po osnovu kamata	527	85	47
13. Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	528	0	0
14. Prilivi po osnovu derivatnih finansijskih instrumenata	529	0	0
15. Ostali prilivi iz aktivnosti finansiranja	530	0	0
II Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (532 do 541)	531	62.190	60.106
1. Odlivi gotovine po osnovu kupovine akcija i udjela zavisnih i pridruženih društava i zajedničkih poduhvata	532	0	0
2. Odlivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme	533	62.190	60.106
3. Odlivi po osnovu kupovine investicionih nekretnina	534	0	0
4. Odlivi po osnovu kupovine bioloških sredstava	535	0	0
5. Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih sredstava	536	0	0
6. Odlivi po osnovu finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	537	0	0
7. Odlivi po osnovu finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	538	0	0
8. Odlivi po osnovu ostalih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti	539	0	0
9. Odlivi po osnovu derivatnih finansijskih instrumenata	540	0	0
10. Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	541	0	0
III Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (515-531)	542	0	0

IV Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (531-515)	543	14.009	29.868
(V) TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA	544		
I Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (545 do 550)		0	0
1. Prilivi po osnovu povećanja osnovnog kapitala	545	0	0
2. Prilivi od prodaje otkupljenih sopstvenih akcija	546	0	0
3. Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	547	0	0
4. Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	548	0	0
5. Prilivi po osnovu izdatih dužničkih instrumenata	549	0	0
6. Ostali prilivi iz aktivnosti finansiranja	550	0	0
II Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (552 do 558)	551	0	1.034.574
1. Odlivi po osnovu otkupa sopstvenih akcija i udjela	552	0	0
2. Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	553	0	1.034.574
3. Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	554	0	0
4. Odlivi po osnovu lizinga	555	0	0
5. Odlivi po osnovu dužničkih instrumenata	556	0	0
6. Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi	557	0	0
7. Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	558	0	0
III Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (544-551)	559	0	0
IV Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (551-544)	560	0	1.034.574
(G) UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (501+515+544)	561	28.487.392	27.010.081
(D) UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (506+531+551)	562	28.203.661	26.850.486
(Đ) NETO PRILIV GOTOVINE (561-562)	563	283.731	159.595
(E) NETO ODLIV GOTOVINE (562 - 561)	564	0	0
(Ž) GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	565	710.363	550.768
(Z) POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	566	0	0
(I) NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	567	0	0
(J) GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (565+563-564+566-567)	568	994.094	710.363

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01. do 31.12.2022. godine

u KM

VRSTE PROMJENE NA KAPITALU	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG DRUŠTVA									UDJELI KOJI NEMAJU KONTROLU (MANJINSKI INTERES)	UKUPNI KAPITAL
	Oznaka AOP-a	Akcijski kapital - vlasnički udjeli	Emisiona premija	Rezerve	Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu	Revalorizacione rezerve za finansijska sredstva vrednovana po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	Ostale revalorizacione rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/(nepokriveni gubitak)	UKUPNO (3+4+5+6+-7+-8+-9)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Stanje na dan 01.01.2021. godine	901	857.645	0	85.765	3.117.689	0	0	2.426.657	6.487.756	0	6.487.756
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	902	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Efekti ispravke grešaka	903	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Ponovno iskazano stanje na dan 01.01.2021. godine (901±902±903)	904	857.645	0	85.765	3.117.689	0	0	2.426.657	6.487.756	0	6.487.756
5. Dobit/(gubitak) za godinu	905	0	0	0	(596.340)	0	0	2.257.113	1.660.773	0	1.660.773
6. Ostali ukupni rezultat za godinu	906	0	0	0	2.295.861	0	0	0	2.295.861	0	2.295.861
7. Ukupan dobit/gubitak 01.01.2021. godine (±905±906)	907	0	0	0	1.699.521	0	0	2.257.113	3.956.634	0	3.956.634
8. Emisija akcijskog kapitala i drugi oblici povećanja kapitala	908	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9. Sticanje sopstvenih akcija i drugi oblici smanjenja kapitala	909	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10. Objavljenje dividende	910	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	911	0	0	27.142	0	0	0	(27.142)	0	0	0

12. Ostale promjene	912	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13. Stanje na dan 31.12.2021. godine/01.01.2022. godine (904±907±908-909-910±911±912)	913	857.645	0	112.907	4.817.210	0	0	4.656.628	10.444.390	0	10.444.390
14. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	914	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Efekti ispravke grešaka	915	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16. Ponovno iskazano stanje na dan 01.01.2022. godine (913±914±915)	916	857.645	0	112.907	4.817.210	0	0	4.656.628	10.444.390	0	10.444.390
17. Dobit/(gubitak) za godinu	917	0	0	0	(468.987)	0	0	1.204.184	735.197	0	735.197
18. Ostali ukupni rezultat za godinu	918	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Ukupan dobit/gubitak 31.12.2022. godine (±917±918)	919	0	0	0	(468.987)	0	0	1.204.184	735.197	0	735.197
20. Emisija akcijskog kapitala i drugi oblici povećanja kapitala	920	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21. Sticanje sopstvenih akcija i drugi oblici smanjenja kapitala	921	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22. Objavljenje dividende	922	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23. Drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	923	0	0	112.856	0	0	0	(112.856)	0	0	0
24. Ostale promjene	924	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25. Stanje na dan 31.12.2022. godine (916±919±920-921-922±923±924)	925	857.645	0	225.763	4.348.223	0	0	5.747.956	11.179.587	0	11.179.587

NAPOMENE UZ IZVJEŠTAJ

PRAVNI I DRUGI OSNOVI

1.1. U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, Društvo je obavezno da izvrši reviziju finansijskih izvještaja.

1.2. Odgovorna lica za sastavljanje finansijskih izvještaja su:

1. Marko Gončin, direktor
2. Vera Vajukić, šef računovodstva.

1.3. Dokumentacija revizije su finansijski izvještaji Društva (bilans stanja, bilans uspjeha, bilans novčanih tokova, izvještaj o promjenama na kapitalu) bruto bilans, popisne liste, odluke organa upravljanja i rukovođenja, poslovna dokumentacija, izvještaji, zapisnici o kontroli, normativna akta, izvod iz sudskog registra, drugi dokazi i objašnjenja koja su revizoru stavljena na raspolaganje.

Upravni odbor Društva je usvojio Izvještaj o popisu imovine i obaveza na dan 31.12.2022. godine odlukom broj 1001-203-U/XVII-R-2 od 22.02.2023. godine.

Upravni odbor Društva je usvojio finansijske izvještaje za 2022. godinu odlukom broj 1001-203-U/XVII-VS-2 od 02.03.2023. godine.

1.4. Dokumentaciju i podatke prezentovala nam je Vera Vajukić, šef računovodstva.

1.5. Finansijsko knjigovodstvo vodi se preko programa za obradu podataka i obuhvata sve bitne elemente za analitičko i sintetičko sagledavanje poslovnih promjena. Knjigovodstvo se vodi u Društvu prema formiranim načelima urednog knjigovodstva.

1.6. Interna revizija je definisana Statutom Društva i internim aktima, ali ista nije organizovana i odvija se u skladu sa neophodnim uputstvima i procedurama, kao i autokontrolama prema opisima radnih mjesta.

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Društvo za proizvodnju metalnih proizvoda „Metal“ a.d. Gradiška (u daljem tekstu: „Društvo“) prvobitno je osnovano 1957. godine kao zanatsko društvo za usluge i proizvodnju metalnih proizvoda za potrebe lokalnog stanovništva. Početkom 70-tih godina Društvo ulazi u sastav Rudarsko - metalurškog kombinata „RMK“ Zenica.

U toku svog postojanja Društvo je promijenilo više organizacionih formi, u skladu sa važećim propisima. Tokom 1991.godine, prvi put se organizovalo kao akcionarsko društvo, čiji su akcionari bili zaposleni i penzionisani radnici Društva. Zatim se tokom 1994.godine, Društvo formira kao državno preduzeće, a 1996. godine se formira kao Zavisno državno Društvo za proizvodnju metalnih proizvoda „Metal“ p.o. Gradiška, u sastavu tadašnjeg MDP „Poslovni sistem RMK - Zenica“ Prijedor.

Transformacija državnog kapitala je registrovana u Osnovnom sudu Banja Luka rješenjem broj U/I-1487/2001 od 03.09.2001. godine i od tada Društvo posluje pod nazivom akcionarsko društvo za proizvodnju metalnih proizvoda Metal Gradiška.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci broj U/I-616/03 od 19.03.2003. godine upisana je promjena strukture osnovnog kapitala prodajom dijela državnog kapitala.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci broj U/I-1135/03 od 14.05.2003. godine upisana je promjena lica ovlaštenog za zastupanje.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci broj U/I 4383/05 od 22.03.2006. godine upisana je promjena strukture kapitala, promjena djelatnosti-dopuna i usklađivanje djelatnosti sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti i o registru jedinica razvrstavanja („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 113/04).

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci broj 071-0-REG-07-002668 od 24.12.2007. godine upisano je uslovno povećanje kapitala konverzijom potraživanja povjerioca Bisprom d.o.o. Prnjavor.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci broj 071-0-REG-07-000961 od 04.05.2007. godine upisana je promjena lica ovlaštenog za zastupanje.

Rješenjem Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci broj 057-0-Reg-19-002476 od 10.12.2019. godine upisano je smanjenje osnovnog kapitala.

Organi Društva su:

- Skupština akcionara, kao organ vlasnika
- Upravni odbor, kao organ upravljanja
- Generalni direktor kao organ poslovođenja
- Interni revizor.

Sjedište Društva: 78400 Gradiška, Dositejeva 7

Šifra osnovne djelatnosti: 25.11 – Proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova

Matični broj: 01105248

JIB: 4401033170008

Broj zaposlenih radnika u 2022. godini po osnovu stanja na kraju mjeseca je 89.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Finansijski izvještaji Društva su sastavljeni za poslovnu 2022. godinu u skladu sa računovodstvenim politikama usvojenim na osnovu odluke Upravnog odbora Društva broj 10 01-203-U/12-2 od 05.05.2015. godine.

Računovodstvene politike su posebni principi, osnove, konvencije, pravila i prakse koje društvo primjenjuje pri sastavljanju i prezentaciji finansijskih izvještaja.

Računovodstveni standardi koje preduzeće primjenjuje su:

Međunarodni računovodstveni standardi (u daljem tekstu: MRS), sa pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama i

Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (u daljem tekstu MSFI), sa pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama.

U slučaju odstupanja od odredaba MRS/MSFI u odnosu na zakonsku regulativu u Republici Srpskoj, primjenjivaće se zakonske odredbe, a društvo će posebno naglasiti razloge i kategoriju odstupanja.

Računovodstvene politike koje se propisuju ovim pravilnikom treba da obezbijede da finansijski izvještaji daju formalno i materijalno tačan prikaz finansijskog položaja i ostvarenog rezultata u poslovanju društva u posmatranom periodu.

Priznavanje, procjenjivanje i prezentacija pozicija finansijskih izvještaja vrši se u skladu sa računovodstvenim načelima definisanim u Okviru za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja (u daljem tekstu: Okvir) i to:

- načela stalnosti, iz koga proizlazi da se finansijski izvještaji sastavljaju pod pretpostavkom neograničenog poslovanja u doglednoj budućnosti, odnosno iz koga proizlazi periodičnost i privremenost izvještavanja na neograničeni vremenski rok poslovanja,
- načela razumljivosti, iz koga proizlazi da su informacije razumljive korisnicima, pri čemu se podrazumijeva da korisnici imaju razumno poznavanje prirode poslovanja, ekonomskih aktivnosti i računovodstva,
- načela relevantnosti, iz koga proizlazi da informacije utiču na ekonomske odluke korisnika, pomažući im da procijene prošle, sadašnje ili buduće događaje, te da potvrde ili koriguju svoje prošle procjene,
- načela pouzdanosti, prema kojem informacije nemaju značajne greške i pristrasnosti i kada:
 - vjerno prikazuju poslovnu promjenu i drugi događaj (vjerodostojnost prikazivanja),
 - su prikazane u skladu sa njihovim sadržajem i ekonomskom suštinom (suština iznad forme),
 - su neutralne i prikazane tako da ne utiču unaprijed na ishod odluke (neutralnost),
 - je primjenjen stepen opreznosti u procjenjivanju, u smislu da sredstva ili prihodi ne smiju biti namjerno precijenjeni, a obaveze ili rashodi potcijenjeni (opreznost),
 - su potpune u granicama značajnosti i troškova (potpunost),
- načela uporedivosti, prema kome se korisnicima treba omogućiti da uporede finansijske izvještaje društva tokom vremena, kao i da uporede finansijske izvještaje sa različitim pravnim licima.

Implikacija uporedivosti je da su korisnici obaviješteni o računovodstvenim politikama koje su korištene pri sastavljanju finansijskih izvještaja, te promjenama tih politika, kao i učincima tih promjena.

Prilikom evidentiranja računovodstvenih informacija, knjiženje na pojedinačne račune treba da zadovolji slijedeće principe:

- načelo transparentnosti, tj. da svaka relevantna informacija bude evidentirana na način koji otkriva prirodu transakcije,
- načelo homogenosti računa tj. da se na jednom računu knjiže samo informacije koje se odnose na taj račun,
- načelo integriteta računa, tj. da sve informacije koje se na jedan račun odnose budu evidentirane.

Nematerijalna sredstva

Nematerijalno sredstvo je prepoznatljivo nemonetarno sredstvo bez fizičke supstance.

Da bi sredstvo bilo identifikovano kao nematerijalno mora ispuniti slijedeće uslove:

- mora biti prepoznatljivo, odnosno odvojivo (može biti odvojeno ili odijeljeno od preduzeća i prodato, preneseno ili iznajmljeno itd.) i mora nastati iz ugovornih ili drugih zakonskih prava i
- mora ispuniti uslove kontrole (pravo ostvarivanja budućih ekonomskih koristi i pravo da se drugima ograniči pristup tim koristima).

Kategorije nematerijalnih sredstava su:

- ulaganja u razvoj,
- koncesije, patentni, licence i slična prava,
- ulaganja u gudvil,
- nematerijalna ulaganja u pripremi,
- avansi za nematerijalna ulaganja i
- ostala nematerijalna ulaganja.

Nematerijalna imovina treba biti priznata ukoliko:

- je vjerovatno da će očekivane buduće koristi koje se mogu pripisati sredstvu priticati u društvo i
- da se troškovi pribavljanja nematerijalne imovine mogu pouzdano izmjeriti.

Nematerijalno sredstvo početno se mjeri po nabavnoj vrijednosti (MRS-38, p-24). Nabavna vrijednost se sastoji od nabavne cijene, uključujući uvozne dažbine, poreze koji se ne refundiraju i druge rashode koji se mogu pripisati sredstvu i umanjenja za sve trgovinske popuste i rabate (MRS-38, p-27).

Naknadno mjerenje

Nakon početnog priznavanja, nematerijalno sredstvo se vodi po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ukupnu amortizaciju i ukupne gubitke zbog obezvrijeđivanja (MRS-38, p-74).

Naknadni izdatak na priznatom nematerijalnom sredstvu se priznaje kao rashod.

Ako se tim ulaganjem omogućava da nematerijalno sredstvo donese buduće ekonomske koristi koje premašuju njegov procijenjeni standardni učinak i taj izdatak se može pouzdano izmjeriti, povećava se nabavna vrijednost sredstva (MRS-38, p-68).

Amortizacija

Nematerijalna sredstva se amortizuju metodom proporcionalnog (pravolinijskog) otpisa.

Amortizacija nematerijalnog sredstva počinje od prvog narednog mjeseca, po isteku mjeseca u kojem je počelo korišćenje.

Procijenjeni korisni vijek upotrebe novonabavljenog nematerijalnog sredstva izražava se godišnjom stopom amortizacije propisanom pravilnikom ili drugim aktom kojim se priznaje amortizacija u poreske svrhe.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalna sredstva koja se nabavljaju za poslovanje i za ostvarivanje ekonomske koristi u periodu dužem od jedne godine (a ne za dalju prodaju).

Da bi sredstvo bilo stalno i materijalno mora da:

- ima svoju namjenu,
- se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda (godine),
- ima fizičku dimenziju (postojanje).

Početno priznavanje

Sredstvo se priznaje kao nekretnina, postrojenje i oprema ako je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi povezane s tim sredstvom priticati u društvo i ako se nabavna vrijednost ili cijena koštanja sredstva može pouzdano izmjeriti (MRS-16, p-7).

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se mjere po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja.

Komponente nabavne vrijednosti su:

- fakturna vrijednost dobavljača umanjena za sve rabate sadržane u računu,
- uvozne dažbine i drugi javni prihodi koji se ne refundiraju,
- drugi direktno pripisivi troškovi neophodni za dovođenje tog sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti (utovar, istovar, isporuka, instaliranje i sl.).

Rashodi kamata tokom perioda finansiranja nekretnina, postrojenja i opreme se ne kapitalizuju, osim ako se ne kapitalizuju u skladu sa dopuštenim alternativnim postupkom iz MRS-23 (MRS-38, p-32).

Troškovi pozajmljivanja, odnosno kamata nastali po osnovu kredita i pozajmica uzetih za pribavljanje nekretnina, postrojenja i opreme, uključuju se u nabavnu vrijednost samo za iznos kamate koji se odnosi na period prije početka upotrebe sredstva i uz ispunjenje slijedećih uslova:

- da bez kredita ili pozajmice ne bi moglo da dođe do pribavljanja nematerijalnih sredstava,
- da se od nematerijalnog sredstva očekuju buduće ekonomske koristi.

U cijenu koštanja ne ulazi kamata, administrativni troškovi i drugi opšti fiksni troškovi koji se direktno ne mogu pripisati sredstvu (MRS-16,p-19, MRS-23, p-20 i 23).

Prilikom stavljanja nekretnine, postrojenja i opreme u upotrebu, korisni vijek upotrebe novonabavljenog sredstva izražava se godišnjom stopom amortizacije propisanom pravilnikom ili drugim aktom kojim se priznaje amortizacija u poreske svrhe.

Priznavanje internih troškova nabavke

Sredstvo izgrađeno u sopstvenoj režiji priznaje se po cijeni koštanja pod uslovom da ne prelazi tržišnu vrijednost (MRS-16, p-22).

Troškovi proizvodnje ili izgradnje stalnih sredstava za vlastite potrebe priznaju se u visini cijene koštanja ili neto prodajne vrijednosti ako se može procijeniti, ako je neto prodajna vrijednost niža u skladu sa načelom obazrivosti.

U cijenu koštanja sredstva priznaju se:

- utrošeni materijal,
- troškovi zarada i naknada zarada zaposlenih direktno angažovanih na izradi sredstva i
- ostali troškovi koji se mogu pripisati proizvodnji, odnosno izgradnji sredstava.

Naknadna ulaganja

Naknadna ulaganja u sredstvo povećavaju nabavnu vrijednost ili smanjuju ispravku vrijednosti, u zavisnosti od procijenjenog preostalog korisnog vijeka upotrebe nekretnine, postrojenja i opreme, ukoliko se tim ulaganjem poboljšava stanje sredstva iznad njegovog standardnog učinka, a naročito ako se tim ulaganjem:

vrši izmjena postrojenja kojim se produžava korisni vijek upotrebe, uključujući i povećanje kapaciteta sredstva,

vrši nadogradnja mašinskih dijelova kojim se značajno poboljšava kvalitet konačnog proizvoda i

usvajaju novi proizvodni procesi koji omogućavaju značajno smanjenje prethodno procijenjenih troškova poslovanja.

Ostala ulaganja na popravkama ili održavanju sredstva kojima se ne mijenja procijenjeni standardni učinak, priznaju se kao rashod perioda.

Naknadno mjerenje

Poslije početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po revalorizovanom iznosu koji predstavlja njihovu fer vrijednost na datum revalorizacije, umanjenu za ukupan iznos ispravke vrijednosti po osnovu amortizacije i ukupan iznos ispravke vrijednosti po osnovu gubitaka zbog obezvrijeđenja i to za slijedeće klase sredstava (MRS-16, p-31):

- građevinski objekti,
- oprema i alati.

Fer vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme iz stava 1. ovog člana utvrđuje se procjenom (MRS-16, p-32).

Zemljište, upravne i druge zgrade za vršenje kancelarijskih poslova, naknadno se mjere po fer vrijednosti koja predstavlja njihovu tržišnu vrijednost utvrđenu procjenom.

Procjena fer vrijednosti se vrši ukoliko postoje indicije koje ukazuju da se sadašnja vrijednost značajno razlikuje od procijenjene tržišne vrijednosti i od amortizovane vrijednosti zamjene istog sredstva na dan bilansa stanja.

Pozitivni učinak revalorizacije se priznaje u korist kapitala kao revalorizaciona rezerva.

Pozitivni učinak revalorizacije priznaje se kao prihod od ukidanja revalorizacionih rezervi istog sredstva do iznosa koji je jednak negativnom učinku revalorizacije, koji je prethodno priznat kao rashod (MRS-16, p-39).

Negativan učinak revalorizacije se priznaje kao rashod, odnosno na teret revalorizacionih rezervi do iznosa koji nije veći od ukupnih revalorizacionih rezervi za to isto sredstvo (MRS-16, p-40).

Aktiviranje osnovnih sredstava

Sva stalna sredstva u pribavljanju obavezno se evidentiraju preko računa sredstava u pripremi.

Osnovna sredstva u pripremi se aktiviraju kad je ulaganje završeno i sredstvo se može staviti u redovnu upotrebu.

Stalna sredstva se stavljaju u upotrebu komisijski.

Komisija, na osnovu kompletne dokumentacije, verifikuje nabavnu vrijednost sredstva, kategoriše sredstvo i određuje mu životni vijek.

Amortizacija

Nekretnine, postrojenja i oprema se amortizuju u toku njihovog korisnog vijeka upotrebe primjenom metode proporcionalnog otpisivanja, odnosno metodom jednakih godišnjih kvota u procijenjenom korisnom vijeku upotrebe za svaku stavku nekretnina, postrojenja i opreme (MRS-16, p-43 i 62).

Nekretnine, postrojenja i oprema nabavljena u toku izvještajnog perioda amortizuju se po isteku mjeseca u kome je počelo korišćenje istih.

Osnovicu za amortizaciju nekretnina, postrojenja i opreme čini revalorizovani iznos, odnosno nabavna vrijednost, u zavisnosti kako se sredstva naknadno mjere. Ukoliko je preostala vrijednost sredstva beznačajna ne uzima se u obzir prilikom utvrđivanja osnovice za amortizaciju (MRS-16, p-50 i 53).

Korisni vijek upotrebe nekretnina, postrojenja i opreme utvrđen je procjenom ovlaštenog procjenjivača.

Za novonabavljena sredstva i sredstva koja nisu obuhvaćena procjenom, procjenu korisnog vijeka upotrebe određuje komisija.

Ukoliko komisija iz stava 5. ovog člana, ne odredi korisni vijek upotrebe sredstva, procijenjeni korisni vijek upotrebe novonabavljenog sredstva izražava se godišnjom stopom amortizacije, propisanom pravilnikom ili drugim aktom kojim se priznaje amortizacija u poreske svrhe.

Korisni vijek upotrebe i metod amortizacije sredstava se periodično preispituju, o čemu odluku donosi direktor (MRS-16, p-57).

Procijenjeni životni vijek postrojenja će se periodično preispitivati u svjetlu promjenljive tehnologije i ekoloških i bezbjednosnih uslova.

Svaka nova procjena vrijednosti osnovnih sredstava, takođe uključuje ponovnu procjenu preostalog životnog vijeka sredstava.

Preispitivanje korisnog vijeka upotrebe obavezno se vrši za sredstva čija će iskazana vrijednost u cjelini biti amortizovana u narednoj poslovnoj godini, a čijim se iskorišćenjem ostvaruje ekonomska korist.

U knjigovodstvenom smislu, za datum nabavke se uzima prvi dan narednog mjeseca nakon stavljanja sredstva u upotrebu.

Datum otpisa je zadnji dan mjeseca u kojem je otpis nastao.

U slučaju izgrađenog sredstva ili prenosa sredstva iz grupe sredstava u pripremi u upotrebu, datum nabavke je dan kada je probni pogon završen i sredstvo službeno stavljeno u upotrebu.

Rashod i otuđenje imovine

Nekretnine, postrojenja i oprema prestaju da se iskazuju u bilansu stanja nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuje nikakva buduća ekonomska korist (MRS-16, p-55 do 59).

Odluku o rashodovanju donosi direktor, na prijedlog komisije za rashodovanje.

Kada je sredstvo neupotrebljivo, osim kao otpadni materijal, ili treba da se otpiše zbog očiglednog razloga, a njegova vrijednost je nula, odluku o otpisu donosi direktor, a na prijedlog komisije za rashodovanje, pod uslovom da se uništenje sredstva vrši komisijski.

Inicijalna provjera obezvrijeđenja sredstava (test impariteta)

Inicijalnu provjeru obezvrijeđenja sredstava vrši ili organizuje Sektor za ekonomske-financijske poslove, u skladu sa MRS 36.

Faktori koji mogu ukazati na potencijalno obezvrijeđenje jednog sredstva, uključuju:

- fizičko oštećenje ili zastarjelost sredstva ili grupe sredstava,
- značajan pad tržišne vrijednosti sredstava i
- značajnu negativnu promjenu upotrebljivosti sredstava iz bilo kog razloga.

Faktori koji ukazuju na moguće obezvrijeđenje suštinskih sredstava za poslovanje, pored navedenih, su slijedeći:

- konstantni gubici u poslovanju ili negativni gotovinski tokovi iz poslovnih aktivnosti, u periodu od tri uzastopne godine,
- značajna negativna promjena u konkurentskom ili regulatornom okruženju društva i
- značajna reorganizacija ili gubitak ključnih kadrova.

Analiza obezvrijeđenja se mora provesti i kada bilo koji drugi indikatori upućuju na zaključak da knjigovodstvena vrijednost sredstva možda nije u potpunosti nadoknadiiva.

Inicijalna provjera obezvrijeđenja se vrši na slijedeći način:

- odrediti knjigovodstvenu vrijednost,
- odrediti upotrebnu vrijednost (neto sadašnja vrijednost nadoknativog iznosa) na osnovu prognoze trogodišnjeg gotovinskog toka projektovanog na procijenjeni upotrebni vijek sredstva, ali ne više od 7 godina,
- uporediti knjigovodstvenu sa upotrebnom vrijednošću.

Priznavanje i mjerenje gubitka zbog obezvrijeđenja

Ako je iznos sredstva koji može da se povрати manji od iznosa po kojem je iskazano, iskazana vrijednost sredstva se umanjuje do iznosa koji se može povratiti (MRS-36, p-59).

Za sredstva koja se naknadno mjere po revalorizovanoj vrijednosti:

- gubitak od obezvrijeđivanja se priznaje na teret revalorizacionih rezervi do iznosa koji ne prelazi revalorizacione rezerve formirane za to sredstvo, a preostali iznos se priznaje kao rashod (MRS-36, p-60),
- svako umanjeње gubitka zbog obezvrijeđivanja smatra se povećanjem po osnovu revalorizacije, odnosno kao prihod u slučaju da je prethodno priznat gubitak zbog obezvrijeđivanja, priznat kao rashod (MRS-36,p-110 i 111).

Vitalni rezervni dijelovi i alat

Vitalni rezervni dijelovi i alati veće vrijednosti spadaju u osnovna postrojenja i opremu (MRS-16, p-8).

Rezervni dijelovi koji se koriste duže od jednog obračunskog perioda, evidentiraju se u sklopu osnovnog sredstva kojem pripadaju (MRS-16, p-8).

Odluku o vrstama i statusu vitalnih rezervnih dijelova donosi direktor, na prijedlog tehničkog sektora.

Vitalni rezervni dio će se amortizovati prema upotrebnom vijeku osnovnog sredstva za koje se veže ili prema upotrebnom vijeku samog rezervnog dijela.

Alati nabavljeni za posebne segmente postrojenja i opreme, kao obavezne stavke, su osnovna sredstva i amortizuju se za isti period kao što je i vijek trajanja postrojenja ili opreme za koju su nabavljeni.

Ostali alati se amortizuju u potpunosti od prvog dana narednog mjeseca kada su stavljeni u pogon.

Način otpisa je isti kao i za osnovna sredstva.

Investicione nekretnine

Investicionom nekretninom se smatra nekretnina koja se drži radi ostvarivanja zarada od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrijednosti imovine ili i jednog i drugog (MRS- 40, p-7).

Ako određena nekretnina obuhvata dio koji se drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja ili radi uvećanja vrijednosti kapitala, a drugi dio se drži za potrebe proizvodnje, snabdijevanja robom, pružanje usluga ili za potrebe administrativnog poslovanja, ta nekretnina se ne smatra investicionom nekretninom samo ukoliko društvo pretežan dio te nekretnine drži za potrebe proizvodnje, snabdijevanja robom, pružanja usluga ili za potrebe administrativnog poslovanja (MRS-40, p-8).

Investicione nekretnine društva su: zemljište, zgrade ili dio zgrade koji se drže radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnina ili radi uvećanja vrijednosti nekretnine, a ne radi:

- upotrebe za proizvodnju, pružanje usluga ili za potrebe administrativnog poslovanja,
- prodaje u okviru redovnog poslovanja.

Investiciona nekretnina se početno mjeri po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja, koja obuhvata nabavnu cijenu i sve izdatke koji se mogu direktno pripisati (MRS-40, p- 17 i 18).

Naknadni izdatak na već priznatoj investicionoj nekretnini pripisuje se iskazanom iznosu te investicione nekretnine, ako je vjerovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi biti veći od prvobitno procijenjene stope prinosa te investicione nekretnine.

Svi ostali izdaci se priznaju kao rashod perioda.

Nakon početnog priznanja, investiciona nekretnina se mjeri po fer vrijednosti (MRS-40, p-32A i 33).

Prenos na investicionu nekretninu ili sa investicione nekretnine na nekretninu koja se koristi za proizvodnju, snabdijevanje robom ili zalihe, vrši se kada dođe do promjene namjene te nekretnine, što se dokazuje:

- započinjanjem korišćenja od strane vlasnika, kada se vrši prenos sa investicione nekretnine na nekretninu koju koristi vlasnik,
- početkom pripreme za prodaju, kada se vrši prenos sa investicione nekretnine na zalihe, prestankom korišćenja od strane vlasnika ili davanjem nekretnine drugom licu u zakup, kada se vrši - prenos sa zaliha na investicionu nekretninu,
- završetkom izgradnje ili dogradnje, kada se vrši prenos sa nekretnine u izgradnji na investicionu nekretninu (MRS-40, p-57).

Kada se vrši prenos sa investicione nekretnine na nekretninu koja se koristi za proizvodnju ili snabdijevanje robom, ne mijenja se iskazana vrijednost prenijete nekretnine, kao ni njena cijena koštanja (MRS-40, p-60).

Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza iz dobitka koji mogu da se povrate u narednim periodima po osnovu odbitnih privremenih razlika, neiskorišćenih poreskih odbitaka i kredita (MRS-12, p-13 i 24).

Odložena poreska sredstva su iznosi za koje će biti umanjen porez na dobit u budućim periodima, a posljedica su:

- odbitnih privremenih razlika,
- unaprijed priznatih poreskih gubitaka i
- unaprijed priznatih neiskorišćenih poreskih kredita.

Odloženo poresko sredstvo treba da se prizna za sve odbitne privremene razlike do iznosa u kojem se u budućem periodu očekuju dobit i oporeziva dobit, odnosno poreska obaveza na teret koje će prenijeto poresko sredstvo biti iskorišteno, osim ako odloženo poresko sredstvo proističe iz:

- negativnog goodwill-a, koji se tretira kao odloženi prihod u skladu sa MFSI-3,
- početnog priznavanja sredstava ili obaveze u transakcijama koje ne spadaju u poslovne kombinacije i u vrijeme dešavanja ne utiču na računovodstvenu niti oporezivu dobit.

Zalihe

Zalihe su sredstva koja se drže za prodaju u uobičajenom toku poslovanja, koja su u procesu proizvodnje, a namijenjene su prodaji ili se u obliku materijala ili pomoćnih sredstava troše u procesu proizvodnje ili prilikom pružanja usluga (MRS-2, p-6).

Zalihe obuhvataju:

- sirovine i materijal (osnovni i pomoćni),
- rezervne dijelove,
- alat i inventar koji se u cjelini otpisuje u momentu davanja na korišćenje sa vijekom upotrebe kraćim od godinu dana,
- nedovršenu proizvodnju i gotove proizvode,
- robu koja se drži radi prodaje i
- date avanse za zalihe (MRS-2, p-8).

Mjerenje zaliha

Zalihe se mjere po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja, odnosno neto prodajnoj vrijednosti ako je ona niža (MRS-2, p-9).

Materijal i rezervni dijelovi se vode po stvarnim cijenama.

Nabavna vrijednost obuhvata kupovnu cijenu, uvozne dažbine i druge poreze, koji se ne refundiraju, transportne, manipulativne i druge troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju zaliha, umanjenu za trgovačke popuste, rabate i druge slične stavke koje se oduzimaju pri utvrđivanju troškova nabavke (MRS-2, p-10).

Neto prodajna vrijednost je procijenjena prodajna cijena u uobičajenom toku poslovanja, umanjena za procijenjene troškove dovršenja proizvodnje i procijenjene neophodne troškove prodaje (MRS-2, p-6).

Procjena neto prodajne vrijednosti, kao iznosa koji se može povratiti, vrši se na pojedinačnoj osnovi (MRS-2, p-28 i 29).

Iznos bilo koje ispravke vrijednosti zaliha do visine njihove neto prodajne vrijednosti, priznaje se kao rashod u periodu u kojem su ispravka vrijednosti ili otpis izvršeni (MRS-2, p-34).

Rukovodilac službe koja nabavlja i rukuje zalihama vrši procjenu neto prodajne vrijednosti zaliha, kao iznosa koji se može povratiti.

Obračun izlaza zaliha

Obračun izlaza (utroška) zaliha priznaje se po stvarnim cijenama - fifo metod.

Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda mjere se po cijeni koštanja, odnosno neto prodajnoj cijeni ako je niža (MRS-2, p-9).

Cijena koštanja zaliha iz stava 1. ovog člana obuhvata troškove koji se direktno odnose na jedinice proizvodnje i indirektno (fiksne i varijabilne) troškove koji nastaju pri prevođenju materijala u gotove proizvode.

U cijenu koštanja zaliha iz stava 1. ovog člana ne priznaju se rashodi nastali po osnovu:

- neuobičajeno velikog rasipanja materijala, radne snage ili drugih troškova,
- troškova skladištenja, osim ako nisu neophodni u proizvodnom procesu slijedeće faze,
- opštih troškova administracije koji ne doprinose dovođenju zaliha na sadašnje mjesto i u sadašnje stanje,
- troškova prodaje,
- troškova pozajmljivanja (MRS-2, p-16 i 17).

Popis zaliha

Vrijednost zaliha koja je iskazana u knjigama mora prikazivati vrijednost samo onih zaliha koje su fizički prisutne i čije se mjesto može odrediti.

Popis zaliha se obavlja najmanje jednom godišnje, 31. decembra svake godine, a može se početi i u toku poslovne godine, s tim da se stanje svodi na dan 31. decembra.

Sva odstupanja stvarne količine zaliha po stavkama u odnosu na knjigovodstveno stanje, trebaju se ispitati i, zajedno sa izvještajem o popisu, predložiti za usklađivanje za svaku stavku.

Manjak kao rashod tereti preduzeće ili odgovorno lice.

Za višak zaliha vršice se procjena nabavne vrijednosti i odobravati u bilansu uspjeha.

Zastarjele zalihe

Zastarjele zalihe treba da budu uklonjene iz skladišta i ispravljaju se preko računa ispravke vrijednosti zaliha po cijenama po kojima se vode u knjigovodstvu.

Zastarjele zalihe se definišu kao zalihe za čijim postojanjem nema više potrebe.

Direktor sektora za komercijalne poslove je odgovoran da identifikuje zastarjele zalihe i da kontroliše odlaganje i prodaju zastarjelih zaliha.

Zastarjele zalihe (nekurentne zalihe) utvrđuju se najmanje jednom godišnje i to prilikom godišnjeg popisa.

Komisija za popis utvrđuje zastarjele zalihe i formira posebne liste.

Transfer učinka

Transferom cijenom se smatra cijena nastala u vezi sa transakcijama sredstvima ili stvaranjem obaveza između povezanih pravnih lica.

Cijena transakcije učinaka između povezanih lica utvrđuje se metodom uporedive tržišne cijene.

Prema metodi uporedive tržišne cijene, cijena u vezi sa izvršenom transakcijom sa sredstvima ili stvorenom obavezom, upoređuje se sa cijenom u tržišnim uslovima za istu ili sličnu transakciju.

Za utvrđivanje uporedive tržišne cijene koriste se dva načina:

- eksterno upoređivanje cijena i
- interno upoređivanje cijena.

Kod eksternog upoređivanja cijena transferne cijene se upoređuju sa tržišnim cijenama koje važe u transakcijama između nezavisnih strana.

Kod internog upoređivanja cijena, upoređuju se cijene između povezanih lica (transferne cijene) sa cijenama koje ta povezana lica koriste u transakcijama sa nezavisnim licima.

Finansijski instrumenti

Finansijski instrument je svaki ugovor na osnovu kojeg nastaje finansijsko sredstvo i finansijska obaveza društva ili instrument kapitala drugog društva.

Sredstvo se priznaje u bilansu stanja kada je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi priticati u društvo i kada sredstvo ima cijenu ili vrijednost koja se može pouzdano izmjeriti (Okvir, p-89).

Obaveza se priznaje u bilansu stanja kada je vjerovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi proisteći iz podmirenja sadašnjih obaveza i kada se iznos obaveze koja će se izmiriti, može pouzdano izmjeriti (Okvir, p-91).

Finansijsko sredstvo je svako sredstvo koje je gotovina, ugovorno pravo na primanje gotovine ili drugog finansijskog sredstva, ugovorno pravo na razmjenu finansijskih instrumenata sa drugim društvima pod potencijalno povoljnim uslovima i instrument kapitala drugog preduzeća.

Finansijska obaveza je svaka obaveza koja predstavlja ugovornu obavezu predaje gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom društvu i razmjena finansijskih instrumenta sa drugim društvima pod potencijalno nepovoljnim uslovima.

Instrument kapitala je svaki ugovor kojim se dokazuje preostali udio u imovini društva nakon odbitka svih njegovih obaveza (MRS-32, p-11).

Osnovna karakteristika finansijskog instrumenta je ugovorni odnos između dviju strana čije ispunjenje će uticati na priliv ili odliv gotovine ili razmjenu finansijskih instrumenata.

Osnovna podjela finansijskih instrumenata je na: finansijska sredstva, finansijske obaveze i vlasničke instrumente.

Primarni finansijski instrumenti su: novac i sredstva u banci, potraživanja, obaveze, vlasnički i dužnički vrijednosni papiri i krediti.

Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani obuhvataju: učešće u kapitalu drugih pravnih lica, dugoročne kredite povezanim pravnim licima, dugoročne kredite u zemlji i inostranstvu, dugoročne hartije od vrijednosti koje se drže do dospijea i ostale dugoročne plasmane.

Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja po osnovu prodaje, potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja.

Kratkoročni plasmani obuhvataju plasmane u povezana pravna lica, kredite, hartije od vrijednosti namijenjene prodaji i ostale kratkoročne plasmane.

Svaka razlika između iskazanog iznosa i naknadnog mjerenja finansijskih sredstava priznaje se kao dobitak ili gubitak u periodu u kojem nastaje (MRS-39, p-56).

Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani, kao dio finansijskih sredstava, odmjeravaju se po fer vrijednosti, bez odbitaka za troškove transakcija koji mogu nastati pri prodaji ili drugom otuđenju (MRS-39, p-46).

Na kratkoročnim finansijskim plasmanima se evidentiraju i dijelovi dugoročnih kredita koji dospijevaju za naplatu do jedne godine od dana bilansa stanja.

Obezvredivanje i nenaplativost finansijskih sredstava

Finansijsko sredstvo je obezvrijeđeno ako je iskazano u iznosu koji je iznad iznosa za koji je procijenjeno da se može povratiti.

Na dan svakog bilansa vrši se procjena objektivnih dokaza o vrijednosti sredstava ili grupe sredstava koja može da se povrati analizom očekivanih neto priliva gotovine (utvrđivanje fer vrijednosti) (MRS-39, p-58 i 63 do 70).

Obezvrijeđenost ili nenaplativost vrši se:

- pojedinačno, za sredstva koja su značajna,
- za grupu sličnih finansijskih sredstava koja nisu pojedinačno identifikovana kao obezvrijeđena (MRS-39, p-59).

Svaka razlika između iskazanog iznosa i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih tokova gotovine (iznosa koji se može povratiti), priznaje se kao gubitak (rashod), uz korišćenje računa ispravke vrijednosti (MRS-39, p-63 i 67).

Ukoliko se narednom periodu iznos gubitka zbog obezvrijeđivanja smanji i to smanjenje može da se poveže sa događajem koji je nastao poslije otpisa, vrši se ukidanje gubitka korekcijom računa ispravke vrijednosti i priznavanjem dobitka (MRS-39, p-65).

Ispravka potraživanja ne vrši se od lica kojima se istovremeno i duguje.

Direktan otpis vrši se samo po okončanju sudskog spora ili na osnovu odluke Upravnog odbora.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze obuhvataju dugoročne obaveze (prema povezanim pravnim licima, dugoročne kredite, obaveze po dugoročnim hartijama od vrijednosti i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima, kratkoročne kredite i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja i iz specifičnih poslova i ostale obaveze.

Finansijske obaveze početno se mjere po fer vrijednost nadoknade koja je primljena, uvećanoj za troškove transakcije koji su direktno pripisivi akviziciji ili izdavanju finansijske obaveze (MRS-39, p-43).

Nakon početnog priznavanja, finansijske obaveze se mjere po amortizovanoj nabavnoj vrijednosti (MRS-39, p-47).

Amortizovana vrijednost je iznos po kojem je obaveza početno priznata, umanjena za otplate glavnice, uvećana za ukupnu amortizaciju svake razlike između početnog iznosa i iznosa dospijeca i umanjena za bilo koji otpis obezvrijeđivanja ili nenaplativosti.

Dugoročne obaveze

Dugoročna kreditna zaduženja su pasivne finansijske aktivnosti društva koje se preduzimaju s ciljem finansiranja izgradnje ili nabavke stalnih sredstava.

Odluku o dugoročnom kreditnom zaduženju donosi Upravni odbor.

Rezervisanja

Rezervisanje je obaveza koja je neizvjesna u pogledu roka i unosa.

Rezervisanje se priznaje kada:

- postoji sadašnja obaveza (zakonska ili izvedena) koja je rezultat prošlog događaja,
- se očekuje odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi,
- iznos obaveze može pouzdano da se procijeni (MRS-37, p-14).

Prošli događaj, koji dovodi do nastanka sadašnje obaveze je obavezujući događaj.

Da bi događaj bio obavezujući neophodno je da društvo nema drugu realnu alternativu nego da izmiri obavezu nastalu usljed ovog događaja (MRS-37, p-17).

Zakonska obaveza je obaveza koja proističe iz ugovora i drugih propisa kojima je utvrđen osnov, vrsta i predmet obaveze.

Izvedena obaveza je obaveza koja proizilazi iz poslovanja društva kada je:

- putem utvrđenog okvira prethodne prakse, objavljenih politika ili dovoljno preciznih tekućih izvještaja društvo nagovijestilo ostalim stranama da će prihvatiti određene obaveze i
- kao rezultat toga, stvorilo opravdano očekivanje kod dijela ostalih strana da će ispuniti te obaveze (MRS-37, p-10).

Kao rezervisanje se priznaju samo one obaveze koje nastaju iz prošlih događaja, a čije je postojanje nezavisno od budućih akcija društva, odnosno budućeg upravljanja poslovanjem (MRS-37, p-19).

Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke (MRS-37, p-63). Dugoročna rezervisanja prate se po vrstama.

Dugoročna rezervisanja društva obuhvataju dugoročna rezervisanja za troškove i rizike u skladu sa MRS-37 i vrednuju se putem procjene.

Dugoročna rezervisanja se odnose na:

- gubitke po osnovu sudskih sporova,
- beneficije za zaposlene.

Mjerenje rezervisanja

Mjerenje rezervisanja se vrši prema najboljoj procjeni izdatka koji je potreban za izmirenje sadašnje obaveze na dan bilansa stanja (MRS-37, p-36).

Rezervisanje po osnovu sudskih sporova priznaje se po osnovu procjene sektora za opšte poslove.

Priznavanje se vrši u iznosu razlike iskazane obaveze i procijenjene vrijednosti spora.

Rezervisanja se ispituju na dan svakog bilansa stanja, tako da odražavaju najbolju sadašnju procjenu.

Ako više nije vjerovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti potreban za namirenje obaveza, rezervisanje se ukida u korist prihoda (MRS-37, p-59).

Rezervisanje se koristi samo za pokriće izdataka za koje je rezervisanje prethodno priznato (MRS-37, p-61).

Kapital i rezerve

Kapital je vrijednost imovine društva umanjena za sve obaveze (Okvir, p-49). Kapital društva je:

- akcijski kapital,
- rezerve koje predstavljaju raspodjelu neraspoređene dobiti i
- revalorizacione rezerve.

Rezerve su akumulirane neraspoređena dobit.

Rezerve se formiraju bilo po osnovu zakona kao zakonske rezerve, bilo na osnovu statuta (statutarne rezerve).

Zakonske rezerve su realizovane rezerve koje se formiraju iz zadržane dobiti u skladu sa propisima.

Revalorizacione rezerve čine efekat promjena fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalnih ulaganja, učešća u kapitalu u stranoj valuti i drugih finansijskih instrumenata.

Realizacija revalorizacionog viška vrši se putem amortizacije vrijednosti sredstava na koji se revalorizacioni višak odnosi, u visini pripadajućeg dijela troška amortizacije koji je nastao zbog veće fer vrijednosti.

Kada se sredstvo proda ili rashoduje, preostali revalorizacioni višak se realizuje. Realizacija revalorizacionog viška vrši se direktno u korist zadržane dobiti.

Neraspoređena dobit

Ostvarena dobit do odluke Skupštine akcionara predstavlja neraspoređenu dobit. Poslovne promjene po osnovu neraspoređene dobiti su:

- prenos neto dobiti sa računa poslovnog rezultata na račun neraspoređene dobiti (nepokrivenog gubitka) izvještajnog perioda,
- formiranje zakonskih rezervi prenosom neraspoređene dobiti do iznosa propisanog zakonom,
- promjene revalorizacione rezerve zbog revalorizacije sredstava,
- prenos revalorizacionog viška na zadržanu dobit na osnovu realizacije revalorizacionog viška, zbog amortizacije, prodaje ili rashoda,
- transakcije zbog podešavanja početnih stanja u skladu sa MRS-8, za promjene računovodstvenih politika i procjena koje se podešavaju na računima kapitala i zadržane dobiti.

U bilansu stanja gubitak i dobitak ranijeg perioda prikazuju se u neto iznosu, a konkretno knjiženje pokriva gubitak se knjiži na osnovu zakona i odluke Skupštine akcionara.

Pokriće gubitka

Pokriće gubitka se ne vrši u godini u kojoj je gubitak nastao. Pokriće gubitka se vrši u skladu sa zakonom.

Neraspoređena dobit se ne može raspoređivati za druge namjene ako društvo iskaže nepokriveni gubitak.

Naknade zaposlenima

Naknade zaposlenima su svi vidovi koristi koje društvo daje zaposlenima na osnovu zakona, kolektivnih ugovora i ugovora o radu.

Naknada zaposlenima priznaje se kao rashod u toku obračunskog perioda kada je zaposleni radio i kao obaveza, po odbitku svakog iznosa koji je već isplaćen (MRS-19, p-10).

Kratkoročna primanja zaposlenih su primanja koja u potpunosti dospijevaju u periodu od dvanaest mjeseci nakon perioda u kojem je usluga izvršena (MS-19, p-8).

Pod kratkoročnim primanjima se podrazumijevaju i otpremnine koje se isplaćuju zaposlenim radnicima, ako društvo donese odluke da otpusti radnike prije uobičajenog datuma njihovog penzionisanja ili ako radnici dobrovoljno prihvate da su tehnološki višak u zamjenu za takvu vrstu naknade.

Porez na dobit priznaje se u skladu sa poreskim propisima.

Odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze iskazuju se u iznosima poreza na dobit koji mogu da se povrate ili koji treba da se plate u narednim periodima po osnovu oporezivih privremenih razlika, neiskorištenih poreskih gubitaka i kredita.

Odbitne privremene razlike proizilaze iz razlika u prihodima i rashodima koje poreski bilans ne priznaje u iznosima utvrđenim u bilansu uspjeha, u skladu sa MRS.

Prihodi

Prihod je bruto priliv ekonomskih koristi u toku obračunskog perioda u obliku priliva odnosno poboljšanja kvaliteta imovine ili smanjenja obaveza, koji dovodi do povećanja kapitala društva (Okvir, p-92).

Ostvareni prihod se priznaje imajući u vidu dva osnovna računovodstvena načela: načelo obazrivosti i obračunsko (akrualno) načelo.

Princip obazrivosti nalaže da konačno pretvaranje prihoda u gotovinu mora biti izvjesno.

Obračunsko načelo znači da prihodi moraju biti obračunati kad su stečeni i uključeni u period na koji se odnose.

Prihodi se u bilansnoj šemi klasifikuju kao poslovni prihodi, finansijski prihodi, prihodi od usklađivanja vrijednosti stalne imovine i ostali prihodi.

Prihodi od uobičajenih aktivnosti su prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi od aktiviranja učinaka, prihodi od subvencija, regresa, kompenzacija i povraćaja dažbina po osnovu prodaje robe, proizvoda i usluga, kamate i zakupnine od korišćenja sredstava od strane drugih lica.

Odobreni trgovački popusti i količinski rabati sadržani u fakturi ne priznaju se kao prihod.

Naknadno odobreni popusti u cijeni priznaju se kao rashod.

Naplata unaprijed i primljeni avansi ne priznaju se kao prihod, odnosno priznaju se kao obaveza (MRS-18, p-19 i 24).

Poslovni prihodi

U poslovne prihode uključuju se prihodi od prodaje gotovih proizvoda, trgovačke robe i otpada gotovih proizvoda, kao i prihodi od usluga.

Svaka vrsta prihoda u bilansu uspjeha prikazuje se kao prihod od prodaje na domaćem tržištu ili izvoz ili prihod od povezanih pravnih lica.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata i pozitivne kursne razlike.

Ostali prihodi

Ostali prihodi nastaju kao rezultat posebnih okolnosti koje nisu redovna aktivnost preduzeća.

U ostale prihode spadaju dobici od prodaje sredstava, u iznosu razlike knjigovodstvene vrijednosti i prodajne vrijednosti sredstava, prihodi ranijih godina, viškovi, te prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja i otpisa obaveza.

Dobici

Dobici predstavljaju stavke koje zadovoljavaju definiciju prihoda i mogu, ali i ne moraju, da proističu iz redovnih aktivnosti društva i prikazuju se kao posebna stavka u bilansu uspjeha.

Dobici uključuju dobitke proistekle iz prodaje nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, naplaćena otpisana potraživanja, dobitke od prodaje učešća i dugoročnih hartija od vrijednosti, materijala, viškovi, od smanjenja obaveza, od usklađivanja vrijednosti imovine i ostali nepomenuti prihodi.

Rashodi

Rashodi su smanjenje ekonomskih koristi u toku obračunskog perioda putem odliva odnosno utroška imovine ili nastanka obaveza koje imaju za rezultat smanjenje vrijednosti sredstava ili povećanje obaveza, a koje se mogu pouzdano izmjeriti (Okvir, p-94).

Rashodi obuhvataju troškove koji su proistekli iz uobičajenih aktivnosti i gubitke.

U finansijskom knjigovodstvu troškovi poslovanja se prikazuju kao izdaci koji su nastali radi stvaranja prihoda određenog izvještajnog perioda.

Troškovi poslovanja se klasifikuju kao:

- poslovni rashodi,
- finansijski rashodi,
- ostali rashodi,
- rashodi od usklađivanja vrijednosti stalne imovine.

Rashodi koji proističu iz redovnih aktivnosti uključuju troškove prodatih proizvoda i robe, troškove materijala, troškove bruto zarada i ostalih ličnih primanja zaposlenih, troškove proizvodnih usluga, amortizacije i druge troškove (rezervisanja, nematerijalne troškove, poreze i doprinose koji ne zavise od rezultata, ostale naknade).

Troškovi poslovanja

Troškovi poslovanja su:

- materijalni troškovi: direktni i indirektni troškovi materijala i energije (energenata, materijala izrade, režijskog materijala, naknada za vršenje djelatnosti, troškovi popravke i redovnog održavanja osnovnih sredstava, troškovi planskog remonta, troškovi amortizacije osnovnih sredstava, alata i inventara, troškovi otpisa zaliha materijala, inventara i rezervnih dijelova),
- troškovi radne snage (zarade i naknade zaposlenih, troškovi radnika po ugovoru, doprinosi i porezi na zarade),
- nematerijalni troškovi (reklama i propaganda, osiguranje, bankarske provizije, otpis sumnjivih i spornih potraživanja, naknade članovima upravnog odbora, itd.) i ostali proizvodni troškovi.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi su rashodi za obračunate kamate na kredite, negativne kursne razlike, otpisi dugoročnih finansijskih plasmana, gubici po osnovu promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine, te gubici iz poslova sa inostranstvom.

U finansijske prihode odnosno rashode ne priznaju se efekti promjena deviznih kurseva na ulaganja u inostranstvu, koja se vode u stranoj valuti.

Efekti ovih promjena se odražavaju na računima kapitala, kao povećanje ili smanjenje interesa u zavisnom preduzeću u inostranstvu.

Ostali rashodi

Neposlovni rashodi su rashodi za izdatke koji su nastali tokom obračunskog perioda, uključujući manjkove stalnih i obrtnih sredstava, troškove sporova, rashode ranijih godina, otpise nekurentnih zaliha i druge rashode koji se ne mogu smatrati rashodom za vršenje redovnog poslovanja.

Ostali rashodi su izdaci koji se pojavljuju kao posljedica događaja koji su po svojoj prirodi izvan uobičajenih aktivnosti preduzeća i koji se ne događaju često ili redovno.

Posebna kategorija u okviru ovih rashoda su ispravka vrijednosti i otpis sumnjivih i spornih potraživanja.

U troškove obračunskog perioda uključuju se: iznos otpisanih sumnjivih i spornih potraživanja i iznos promjena na računu ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja.

Gubici

Gubici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju rashoda i mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti i kao takvi priznaju se kao posebna stavka u bilansu uspjeha.

Gubici uključuju gubitke proistekle iz prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubitke od prodaje učešća i dugoročnih hartija od vrijednosti, materijala, manjkove, rashode po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashode po osnovu obezvrijeđivanja imovine i ostale nepomenute rashode.

Dodjeljivanja i pomoći

Eventualna dodjeljivanja i pomoći po osnovu sredstava, priznaju se u bilansu stanja kao razgraničeni (odloženi) prihod (MRS-20, p-24).

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su kamate i drugi troškovi koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem finansijskih sredstava.

Troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod u periodu u kome su nastali, osim troškova pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati nabavci, izgradnji ili izradi sredstava koja se osposobljavaju za upotrebu, koji se uključuju u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja tih sredstava (MRS-23, p-10 i 11).

Učinci promjena kursa stranih valuta

Monetarne stavke (gotovina, potraživanja i obaveze) i nemonetarne stavke (nekretnine, postrojenja i oprema i zalihe) nabavljene u stranoj valuti, priznaju se po srednjem kursu na dan nastanka transakcija.

Izveštaj o tokovima gotovine

Izveštavanje o tokovima gotovine iz poslovnih aktivnosti, aktivnosti finansiranja i investiranja, vrši se primjenom direktnog metoda, pri čemu se objelodanjuju glavne stavke bruto priliva gotovine i bruto odliva gotovine.

Pod tokovima gotovine podrazumijevaju se naplate i isplate u gotovini i gotovinskim ekvivalentima preko blagajne, tekućih računa i deviznih računa, uključujući kompenzacije, cesije i asignacije, sprovedene preko tih računa.

Prenos gotovine između tekućih računa u okviru društva ne smatra se tokom gotovine.

Periodično finansijsko izvještavanje

Za periode od 1. januara do 30. juna, sastavljaju se šestomjesečni finansijski izvještaji.

Periodični finansijski izvještaji sadrže pozicije u obrascima Bilansa stanja (Izveštaj o finansijskom položaju), Bilansa uspjeha (Izveštaj o ukupnom rezultatu), Bilans tokova gotovine (Izveštaj o tokovima gotovine) i Izveštaj o promjenama na kapitalu i napomene uz finansijske izvještaje.

Događaji poslije datuma bilansa stanja

Događaji poslije datuma bilansa stanja su poslovni događaji nastali između 31.12. izvještajne godine i datuma odobrenja za izdavanje finansijskih izvještaja za tu godinu (MRS-10, p-2).

Za efekte poslovnih događaja koji nastaju nakon datuma bilansa stanja i koji pružaju dokaz o stanjima koja su postojala na dan bilansa stanja, vrši se korekcija prethodno priznatih iznosa u finansijskim izvještajima (MRS-10, p-8 i 19).

Greške iz prethodnog perioda

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izvještaja za jedan ili više perioda, koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje su bile dostupne kada su finansijski izvještaji za date periode bili odobreni za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izvještaja (MRS-8, p-5).

Greške mogu nastati kao posljedica matematičkih grešaka, grešaka u primjeni računovodstvenih politika, pogrešnim tumačenjem činjenica ili previdom.

Za iznos ispravke materijalno značajne greške i kumulativno materijalno značajnih grešaka iz prethodnih perioda, vrši se korekcija početnog stanja neraspoređene dobiti ili gubitka iz ranijih godina (MRS-8, p-46).

U slučaju iz stava 3. ovog člana u finansijskim izvještajima tekuće godine prepravljeno se daju uporedne informacije iz prethodnih perioda izvještavanja (MRS-8, p-42).

Promjena računovodstvene politike

U slučaju neusaglašenosti odredaba ovog Pravilnika sa propisom koji reguliše određenu oblast ili sa računovodstvenim standardima, vrši se promjena računovodstvene politike.

Promjena računovodstvene politike vrši se i ako bi ta promjena dovela do primjerenije prezentacije događaja i transakcija u finansijskim izvještajima (MRS-8, p-14).

Promjena računovodstvene politike primjenjuje se retroaktivno, osim u slučaju da se iznos korekcije ne može razumno utvrditi.

U tom slučaju promjena računovodstvene politike primjenjuje se prospektivno.

Promjena računovodstvene politike se vrši retrospektivno, odnosno kao da je oduvijek bila u primjeni.

Svaka korekcija koja iz tog proizilazi iskazuje se kao korekcija neraspoređene dobiti (ili nepokrivnog gubitka) na početku perioda (MRS-8, p-26).

Promjena računovodstvene politike vrši se na način i po postupku predviđenim za donošenje ovog Pravilnika.

Promjena računovodstvene procjene

Računovodstvena procjena je način vrednovanja sredstava i obaveza kada se one ne mogu egzaktno utvrditi.

Učinak promjena računovodstvene procjene priznaje se u određivanju neto dobitka ili gubitka u:

- periodu promjene, ako promjena utiče samo na taj period (ispravka potraživanja) i
- periodu promjene i budućim periodima, ako promjena utiče na oba perioda (MRS-8, p-36).

Učinak promjene računovodstvene procjene iskazuje se u okviru iste vrste aktivnosti u bilansu uspjeha u okviru koje je prethodno bio iskazan (MRS-8, p-38).

4. NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

4.1. Nekretnine, postrojenja i oprema

u KM

Opis	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost:					
Stanje na početku godine	2.532.602	12.135.755	21.090.738	176.377	35.935.472
Povećanja:	50	0	224.675	0	224.725
Nove nabavke	50	0	224.675	0	224.725
Procjena i revalorizacija	0	0	0	0	0
Smanjenja:	0	0	523.045	176.377	699.421
Rashod, prodaja i drugo	0	0	523.045	176.377	699.421
Stanje na kraju godine	2.532.652	12.135.755	20.792.369	0	35.460.776
Kumulirana ispravka vrijednosti:					
Stanje na početku godine	0	8.204.809	18.781.274	0	26.986.082
Povećanja:	0	216.348	474.352	0	690.701
Amortizacija	0	216.348	474.352	0	690.701
Procjena/obezvredenje	0	0	0	0	0
Smanjenja:	0	0	501.204	0	501.204
Kumulirana ispravka u otuđenju	0	0	501.204	0	501.204
Stanje na kraju godine	0	8.421.157	18.754.423	0	27.175.580
Neto sadašnja vrijednost:					
31.12.2022. godine	2.532.652	3.714.598	2.037.946	0	8.285.196
Neto sadašnja vrijednost:					
31.12.2021. godine	2.532.602	3.930.946	2.309.465	176.377	8.949.389

Povećanje vrijednosti opreme se odnosi na nabavku opreme za obavljanje poslovne djelatnosti Društva (176.377 KM aktiviranje opreme u pripremi) i povećanje po osnovu nabavke u tekućoj godini (48.298 KM).

Smanjenje vrijednosti opreme se odnosi na otpis iste.

4.2. Nematerijalna ulaganja

u KM

Opis	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
Nabavna vrijednost:		
Stanje na početku godine	296.137	296.137
Povećanja:	13.841	13.841
Nove nabavke	13.841	13.841
Procjena i revalorizacija	0	0
Smanjenja:	0	0
Rashod, prodaja i drugo	0	0
Stanje na kraju godine	309.978	309.978
Kumulirana ispravka vrijednosti:		
Stanje na početku godine	285.114	285.114
Povećanja:	3.834	3.834
Amortizacija	3.834	3.834
Procjena i revalorizacija	0	0
Smanjenja:	0	0
Kumulirana ispravka u otuđenju	0	0
Stanje na kraju godine	288.948	288.948
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2022. godine	21.030	21.030
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2021. godine	11.023	11.023

Ostala nematerijalna ulaganja i nabavke istih u toku godine se odnose na programe za praćenje poslovne djelatnosti Društva.

4.3. Investicione nekretnine

u KM

Opis	Vlastiti i zakupljeni građevinski objekti	Ukupno
Nabavna vrijednost:		
Stanje na početku godine	3.663.770	3.663.770
Povećanja:	0	0
Nove nabavke	0	0
Procjena i revalorizacija	0	0
Smanjenja:	0	0
Rashod, prodaja i drugo	0	0
Stanje na kraju godine	3.663.770	3.663.770
Kumulirana ispravka vrijednosti:		
Stanje na početku godine	1.970.621	1.970.621
Povećanja:	53.459	53.459
Amortizacija	53.459	53.459
Procjena/obezvredenje	0	0
Smanjenja:	0	0
Kumulirana ispravka u otuđenju	0	0
Stanje na kraju godine	2.024.080	2.024.080
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2022. godine	1.639.690	1.639.690
Neto sadašnja vrijednost:		
31.12.2021. godine	1.693.149	1.693.149

Investicione nekretnine se odnose na nekretnine koje se izdaju.

4.4. Zalihe, dati avansi i stalna sredstva klasifikovana kao sredstva namijenjena za prodaju*u KM*

Opis	31.12.2022. godine	31.12.2021. godine
1. Obračun nabavke zaliha materijala, rezervnih dijelova, alata i inventara	3.680	5.660
2. Materijal za izradu učinaka u skladištu	2.432.462	2.806.813
3. Alat, inventar i HTZ oprema u upotrebi	291.454	301.393
4. Nedovršena proizvodnja	995.091	1.323.124
5. Gotovi proizvodi	1.143.610	1.581.997
6. Roba u skladištu	0	3.074
7. Zalihe, bruto - ukupno (1 do 6)	4.866.297	6.022.061
8. Ispravka vrijednosti zaliha	291.454	301.393
I Zalihe, neto (7-8)	4.574.843	5.720.668
1. Dati avansi za zalihe i usluge ostalim pravnim licima	70.950	86.693
II Dati avansi - ukupno	70.950	86.693

Društvo vodi zalihe materijala, nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda po nabavnim cijenama, a utroške materijala po stvarnim cijenama primjenom FIFO metode.

4.5. Kratkoročna potraživanja i plasmani*u KM*

Opis	Kupci - povezana pravna lica	Kupci iz Republike Srpske	Kupci u inostranstvu	Ostala kratkoročna potraživanja	Porez na dodatu vrijednost	Ukupno
Bruto stanje na početku godine	207.114	80.018	122.653	8.528	492.569	910.882
Bruto stanje na kraju godine	0	187.446	786	8.277	276.058	472.567
Ispravka vrijednosti na početku godine	0	225	122.259	0	0	122.484
Ispravka vrijednosti na kraju godine	0	0	0	0	0	0
NETO STANJE						0
31.12.2022. godine	0	187.446	786	8.277	276.058	472.567
31.12.2021. godine	207.114	79.793	394	8.528	492.569	788.398

Potraživanja od kupaca iz Republike Srpske na dan 31.12.2022. godine se u cijelom iznosu odnose na potraživanje od Iron Products d.o.o. Gradiška.

Društvo naknadno vrednovanje potraživanja od kupaca nije izvršilo u skladu sa zahtjevima MSFI 9 – *Finansijski instrumenti*, te se revizorskim postupcima nismo mogli uvjeriti u potencijalno umanjene vrijednosti potraživanja od kupaca na dan bilansa.

Ostala kratkoročna potraživanja se odnose na potraživanja za više plaćene poreze i doprinose (4.668 KM), potraživanja od zaposlenih (1.788 KM) i druga potraživanja (1.821 KM).

4.6. Gotovinski ekvivalenti i gotovina*u KM*

Opis	31.12.2022. godine	31.12.2021. godine
1. Račun kod ovlaštene organizacije za platni promet - domaća valuta	145.424	92.222
2. Poslovni račun - strana valuta	848.150	617.458
3. Blagajna - domaća valuta	520	683
Gotovinski ekvivalenti i gotovina - ukupno (1 do 3)	994.094	710.363

Pregled stanja na poslovnim računima u domaćoj valuti na dan 31.12.2022. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	UniCredit bank a.d. Banja Luka	144.566
2.	NLB Banka a.d. Banja Luka	856
Ukupno		145.424

Pregled stanja na poslovnim računima u stranoj valuti na dan 31.12.2022. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	UniCredit bank a.d. Banja Luka	848.138
2.	NLB Banka a.d. Banja Luka	12
Ukupno		848.150

4.7. Struktura kapitala

u KM

Opis	31.12.2022. godine	31.12.2021. godine
1. Akcijski kapital - obične akcije	857.645	857.645
I Osnovni i ostali kapital	857.645	857.645
1. Zakonske rezerve	225.763	112.907
II Rezerve	225.763	112.907
1. Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije stalnih sredstava bez dugoročnih finansijskih plasmana	4.348.223	4.817.210
III Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobitci i gubici	4.348.223	4.817.210
1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	4.543.772	2.399.515
2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	1.204.184	2.257.113
IV Neraspoređeni dobitak (1 do 2)	5.747.956	4.656.628
KAPITAL (I do IV)	11.179.587	10.444.390

Prema pregledu sa internet prezentacije Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka (www.crhovrs.org) struktura akcionara na 31.12.2022. godine je sljedeća:

R/b	Opis	% učešća
1.	Steel Mehanka d.o.o. Derventa	85,22
2.	Škeljo Krešimir	0,77
3.	Aktiva Integra a.d. za menadžment poslove i upravljanje nekretninama Podgorica	0,72
4.	Mijatović Draženko	0,32
5.	ZER a.d. Banja Luka	0,24
6.	Kezele Nenad	0,22
7.	Jakovljević Mirko	0,21
8.	Unicredit Bank d.d. Mostar - kastodi	0,17
9.	Megamix d.o.o. Sarajevo	0,13
10.	Ostali	12,00
Ukupno		100,00

4.8. Dugoročna rezervisanja

u KM

Opis	31.12.2022. godine	31.12.2021. godine
1. Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	54.969	61.956
2. Odložene poreske obaveze	24.079	8.205
Dugoročna rezervisanja – ukupno	79.048	70.161

Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih se odnose na rezervisanja u skladu sa MRS 19 – *Primanja zaposlenih*.

4.9. Obaveze iz poslovanja, druge obaveze i tekuće obaveze za porez na dobit

u KM

Opis	31.12.2022. godine	31.12.2021. godine
1. Primitljeni avansi	0	69
2. Dobavljači - povezana pravna lica	1.749.108	2.964.838
3. Dobavljači iz Republike Srpske	452.490	704.828
4. Dobavljači iz Federacije BiH	38.383	4.025
5. Dobavljači u inostranstvu	2.311.448	3.533.620
I Obaveze iz poslovanja - ukupno (1 do 5)	4.551.428	7.207.380
1. Obaveze za plate i naknade plata	81.745	80.023
2. Obaveze za poreze na plate i naknade plata	2.894	1.439
3. Obaveze za doprinose na plate i naknade plata	38.383	39.959
II Obaveze za zarade i naknade zarada - ukupno (1 do 3)	123.022	121.422
1. Obaveze prema zaposlenima	9.379	7.375
2. Obaveze prema članovima upravnog i nadzornog odbora, odbora za reviziju, drugih odbora i komisija	1.500	1.500
3. Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	0	477
4. Ostale obaveze	61.281	0
III Druge obaveze (1 do 4)	72.160	9.352
1. Porez na dodatu vrijednost po izdatim fakturama	173	133
IV Obaveze za porez na dodatu vrijednost	173	133
1. Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova	51.829	52.934
2. Obaveze za doprinose koji terete troškove	125	52.932
3. Obaveze za porez na naknade članovima upravnog i nadzornog odbora, odbora za reviziju, drugih odbora i komisija	224	0
4. Obaveze za doprinose na naknade članovima upravnog i nadzornog odbora, odbora za reviziju, drugih odbora i komisija	775	0
5. Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	0	980
V Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine (1 do 5)	52.952	106.846
Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze - ukupno (I do V)	4.799.735	7.445.133

Obaveze prema dobavljačima povezanim pravnim licima na dan 31.12.2022. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Steel mehanika d.o.o. Derventa	1.630.847
2.	SO.TE.S. Srl	59.335
3.	V.E.T.E.G. srl	58.675
U k u p n o		1.749.108

Obaveze prema dobavljačima iz Republike Srpske na dan 31.12.2022. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Fabrika za pocinčavanje Srebrenica	102.127
2.	Tadić comerce d.o.o.	98.765
3.	MP Gama d.o.o.	54.249
4.	NUR trans d.o.o.	39.412
5.	MH "Elektroprivreda Republike Srpske MP a.d. Trebinje	33.641
6.	TGT a.d. Tehnogas	31.478
7.	SJAJ MM SP	22.700
8.	NUR Trans – transport d.o.o.	13.984
9.	Ostali dobavljači	56.134
U k u p n o		452.490

Obaveza prema dobavljačima iz Federacije BiH se odnosi na obavezu prema Eurosjaj d.o.o. (36.123 KM) i DŽIDA d.o.o. (2.223 KM).

Obaveze prema dobavljačima iz inostranstva na dan 31.12.2022. godine

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Ferro - met s.p.a.	2.219.114
2.	Waytech Srl Unipersonale	55.244
3.	Commerciale Siderurgica Bresciana S.p.a.	32.555
4.	Ostali dobavljači	4.535
Ukupno		2.311.448

Obaveza prema dobavljaču Ferro - met s.p.a. Italija se odnosi na obavezu po početnom stanju. Prema obrazloženju ovlaštenog licu navedene obaveze nisu usaglašene jer je navedeno pravno lice u stečaju/likvidaciji. Revizorskim postupcima se nismo u dovoljnoj mjeri mogli uvjeriti u navedene obaveze.

Obaveze za neto zarade i naknade zarada se odnosi na obavezu za decembar 2022. godine.

Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada se odnosi na obavezu za decembar 2022. godine.

4.10. Poslovni prihodi

Opis	u KM	
	31.12.2022. godine	31.12.2021. godine
1. Prihodi od prodaje robe povezanim pravnim licima	120.978	241.849
2. Prihodi od prodaje robe u Republici Srpskoj	20.460	61.937
3. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	101.749	50.585
4. Odobreni popusti i rabati	0	0
I Prihod od prodaje robe - ukupno (1 do 4)	243.187	354.371
1. Prihodi od prodaje proizvoda povezanim pravnim licima	168.683	270.914
2. Prihodi od prodaje proizvoda u Republici Srpskoj	3.055.192	1.936.846
3. Prihodi od prodaje proizvoda na stranom tržištu	20.276.680	20.083.412
II Prihodi od prodaje proizvoda - ukupno (1 do 3)	23.500.555	22.291.172
1. Prihodi od pruženih usluga povezanim licima	2.621	0
2. Prihodi od pruženih usluga u Republici Srpskoj	2.943	0
3. Prihodi od pruženih usluga na inostranom tržištu	520.661	606.602
III Prihodi od prodaje usluga - ukupno (1 do 3)	526.225	0
IV Prihodi od prodaje - ukupno (I+II)	23.743.742	23.252.145
1. Povećanje vrijednosti zaliha gotovih proizvoda, nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga	0	1.451.787
2. Smanjenje vrijednosti zaliha gotovih proizvoda, nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga	766.419	0
V Promjena vrijednosti zaliha učinaka - ukupno (1-2)	766.419	1.451.787
1. Prihodi od zakupnina	170.345	179.032
2. Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja	22.964	36.431
VI Drugi poslovni prihodi - ukupno (1 do 2)	193.308	215.463
VII Poslovni prihodi - ukupno (I do VI)	25.229.694	24.919.395

Prihodi od prodaje robe povezanim pravnim licima se odnose na prihode od prodaje robe povezanim licima u zemlji (6.190 KM) i povezanim licima u inostranstvu (114.788 KM).

Prihodi od prodaje proizvoda povezanim pravnim licima se odnose na prihode od prodaje proizvoda povezanim licima u inostranstvu.

4.11. Ostali poslovni prihodi i prihodi od pridruženih preduzeća

u KM

Opis	31.12.2022. godine	31.12.2021. godine
1. Dobici po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	26.255	0
2. Viškovi	429	0
3. Dobici od naplaćenih ranije otpisanih potraživanja	2.543	24
4. Prihodi od otpisa obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja, dobici od prestanka priznavanja sredstava uzetih u zakup i ostali nepomenuti prihodi	1.904.841	1.204.314
I Ostali prihodi - ukupno (1 do 4)	1.934.068	1.204.338
II Ostali poslovni prihodi – ukupno	1.934.068	1.204.338
1. Prihodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina	0	215
Prihodi po osnovu primjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	0	215

Prihodi od smanjenja obaveza, ukidanja neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi se odnose na prihode od otpisa obaveza prema pravnom licu Ferro - met s.p.a. Italija (1.268.514 KM – dio obaveza za koje je od dana dospijeća do dana bilansa prošlo više od tri godine, veza napomena broj 4.10), prihode po osnovu dobijenog rabata od dobavljača Steel mehanika d.o.o. Derventa (618.050 KM), prihode od ukidanja rezervisanja za primanja zaposlenih u skladu sa MRS 19 – *Primanja zaposlenih* (10.967 KM) i ostale prihode (7.310 KM).

4.12. Finansijski prihodi

u KM

Opis	31.12.2022. godine	31.12.2021. godine
1. Prihodi od kamata	85	47
I Finansijski prihodi - ukupno	85	47

4.13. Poslovni rashodi

u KM

Opis	31.12.2022. godine	31.12.2021. godine
1. Nabavna vrijednost prodane robe	208.926	308.435
I Nabavna vrijednost robe – ukupno	208.926	308.435
1. Troškovi materijala za izradu	20.681.642	19.912.571
2. Troškovi ostalog (režijskog) materijala	126.893	134.974
3. Troškovi goriva i energije	411.088	352.386
II Troškovi materijala - ukupno (1 do 3)	21.219.623	20.399.931
1. Troškovi bruto plata	1.626.612	1.609.728
2. Troškovi bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora	29.985	29.769
3. Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	166.205	149.399
III Troškovi bruto zarada i naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	1.822.802	1.788.896
1. Troškovi usluga na izradi učinaka	0	222
2. Troškovi transportnih usluga	442.684	533.362
3. Troškovi usluga održavanja	3.883	7.983
4. Troškovi zakupa	34.252	31.156
5. Troškovi reklame i propagande	0	254
6. Troškovi ostalih usluga	34.958	37.554
IV Troškovi proizvodnih usluga - ukupno (1 do 6)	515.777	610.532
V Troškovi amortizacije	747.994	918.260
VI Troškovi rezervisanja	3.980	7.080
1. Troškovi neproizvodnih usluga	223.078	193.346
2. Troškovi reprezentacije	3.206	2.320
3. Troškovi premije osiguranja	4.906	10.439
4. Troškovi platnog prometa	25.758	36.301
5. Troškovi članarina	8.472	10.434
6. Troškovi poreza	84.593	85.655
7. Troškovi doprinosa	1.626	1.610
8. Ostali nematerijalni troškovi	2.156	2.578
VII Nematerijalni troškovi - ukupno (1 do 8)	353.795	342.682
VIII Poslovni rashodi - ukupno (I do VII)	24.872.897	24.375.817

Troškovi goriva i energije

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Električna energija	268.158
2.	Gorivo	84.949
3.	Voda	41.098
4.	Maziva	16.883
U k u p n o		411.088

Ostali lični rashodi

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Prevoz zaposlenih	97.767
2.	Topli obrok	46.181
3.	Otpremnine za odlazak u penziju	10.967
4.	Pomoć zaposlenim	10.903
5.	Dnevnice	387
U k u p n o		166.205

Troškovi transportnih usluga se u najvećem iznosu odnose na troškove otpreme gotovih proizvoda kupcima (430.579 KM).

Troškovi neproizvodnih usluga

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Konsultantske usluge	97.795
2.	Fizičko obezbjeđenje	64.800
3.	Usluge na računarskim programima	12.127
4.	Ostali troškovi	48.356
Ukupno		223.078

Troškovi poreza

R/b	Opis	Iznos (u KM)
1.	Komunalna naknada	40.248
2.	Naknada za šume	17.957
3.	Porez na nepokretnosti	16.838
4.	Protivpožarna naknada	7.109
5.	Ostalo	2.441
Ukupno		84.593

4.14. Ostali poslovni rashodi i gubici od obezvređenja stalne materijalne imovine*u KM*

Opis	31.12.2022. godine	31.12.2021. godine
1. Gubici po osnovu otuđenja nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme	0	29.069
2. Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja od kupaca	0	4.330
3. Rashodovanja na zalihama materijala i robe, gubici od prestanka priznavanja sredstava uzetih u zakup i ostali rashodi	2.124	1.438
I Ostali rashodi - ukupno (1 do 3)	2.124	34.837
1. Obezvređenje nekretnina, postrojenja i opreme	0	44.094
II Rashodi po osnovu obezvređenja imovine	0	44.094
III Ostali poslovni rashodi - ukupno (I do II)	2.124	78.931
Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina	3.158	2.736
Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz prethodnih godina	3.158	2.736

4.15. Finansijski rashodi*u KM*

Opis	31.12.2022. godine	31.12.2021. godine
1. Rashodi kamata	0	39.796
Finansijski rashodi - ukupno (1 do 2)	0	39.796

4.16. Sudski sporovi

Prema pregledu sudskih sporova dostavljenih od strane Društva na 31.12.2022. godine u toku su 2 sudska spora u kojima je Društvo tužena strana ukupne vrijednosti 136.261 KM, dok Društvo ne vodi sudske sporove kao tužilac.

4.17. POVEZANA LICA I POTENCIJALNE OBAVEZE

Povezana lica sa Društvom su Steel mehanika d.o.o. Derventa, SO.TE.S. Srl Italija, V.E.T.E.G. srl Italija i Angifra srl Italija.

U tabelarnom pregledu prikazane su transakcije sa povezanim licima u 2022. godini i stanja na dan 31. decembar 2022. godine

Opis	Transakcije sa kupcima- povezanim pravnim licima			Transakcije sa dobavljačima- povezanim pravnim licima			
	Steel mehanika d.o.o. Derventa	SO.TE.S. Srl Italija	V.E.T.E. G. srl Italija	Steel mehanika d.o.o. Derventa	SO.TE.S. Srl Italija	V.E.T.E. G. srl Italija	Angifra srl
Stanje na dan 01.01.2022. godine	147	206.967	0	2.906.163	0	58.675	0
<i>Dugovni promet za period 01.01.-31.12.2022. godine</i>	134.301	209.010	0	18.735.242	281.539	0	0
<i>Potražni promet za period 01.01.-31.12.2022. godine</i>	134.449	415.977	0	17.459.925	340.874	0	0
Saldo potraživanja /obaveza na dan 31.12.2022. godine	0	0	0	1.630.847	59.335	58.675	0

Poslovanje sa povezanim licima je značajno sa stanovišta prometa dobara i usluga. Budući da se značajan dio poslovanja obavlja preko povezanih lica, Društvo ima visok stepen izloženosti riziku tržišta, kao i poreskom riziku vezano za cijene isporuke dobara i izvršenih usluga.

4.18. Poreski rizici

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobit i poreze na plate (obavezne poreze), zajedno sa drugim porezima. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda, dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Shodno tome, u pogledu pitanja vezanih za poreske zakone ograničen je broj slučajeva koji se mogu koristiti kao primjer. Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer, pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

Društvo je početkom 2022. godine imalo kontrolu od strane UIO BiH za period 01.05.2018.-30.11.2021. godine i rješenjem broj 04/4-1/I-17-1-UP-I-44-7-0/22 od 10.02.2022. godine Društvu nije utvrđena dodatna obaveza.

4.19. Naknadni događaji

Prema izjavi ovlašćenog lica Društva, nije bilo događaja koji su nastali poslije datuma bilansa, a mogu se povezati sa periodom za koji se vrši revizija.

4.20. Stalnost poslovanja

Priloženi finansijski izvještaji Društva su sastavljeni pod pretpostavkom da će Društvo nastaviti svoje poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Društvo je u izvještajnom periodu iskazalo poslovni gubitak u iznosu od 1.176.041 KM koji je za 1.719.619 KM manji od poslovnog dobitka prethodne godine (poslovni dobitak u 2021. godini je iznosio 543.578 KM) i neto prilivom gotovine u iznosu od 283.731 KM. Takođe, Društvo je u izvještajnom periodu iskazalo ukupan neto dobitak u iznosu od 735.197 KM, dok je prethodne godine iskazalo dobitak od 1.660.773 KM.

Kratkoročne obaveze Društva na dan 31.12.2022. godine manje su od tekuće imovine za iznos od 1.312.719 KM, dok je ratio likvidnosti 1,27.